

Kuifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

MICHEL VAILLANT

Bob CRAMER
steve warson

HAWKINS
DE KAMIKAZES

"Rush" NAAR VUURLAND!
de gevaarlijkste race ter wereld!

DE TOESTAND

Een rally van Canada naar Vuurland. Aartsmoeilijk, maar geknipt voor Michel Vaillant en Steve Warson.

In Constantinopel wil de Koene Ridder een paar dagen rusten. Maar of hem die rust wel gegund wordt?

De Panters zijn vast besloten hun weg te maken en de wereld te veroveren!

De karikatuur, al eeuwenoud en toch springlevend! Iedereen bewondert de knappe karikaturisten maar wie het slachtoffer is van hun scherpe pen, lacht wel eens groen. Lees ons dossier van de week!

DYLAN STARK stapte in een klein Mexicaans dorp van de trein en werd door onbekenden naar een somber hotelletje gebracht.

Chick Bill en Kleine Poedel hebben Wood City spoorlags verlaten, Kid Ordinn is verdwenen en de geniale Zechilla blijft onvindbaar...

Iorus heeft het goud van het leioen wel aan de Romeinen afgestaan, maar hij koestert de hoop dat de Barbaren het gelag zullen betalen.

De Conquistadores vluchten uit Yucatan. Maar zij hebben de rijkdommen van dit land ontdekt en willen die schatten veroveren.

WANNEER ELKE MILLIMETER
ZIJN BELANG HEEFT...

CHRONOMETREER MET

HELVA

Zo U geen concessionaris in uw onmiddellijke omgeving heeft, telef. nr. 02/15.33.81 - Henri SCHMIDT P.V.B.A. - Vandermeerschstraat 48 - 1030 BRUSSEL, die U de dichtst bijzijnde verdeler zal aanwijzen.

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

11-5-71

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur : Guy LEBLANC.

Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliodruk : N.V. PERIODICA.

KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V. Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.

Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne

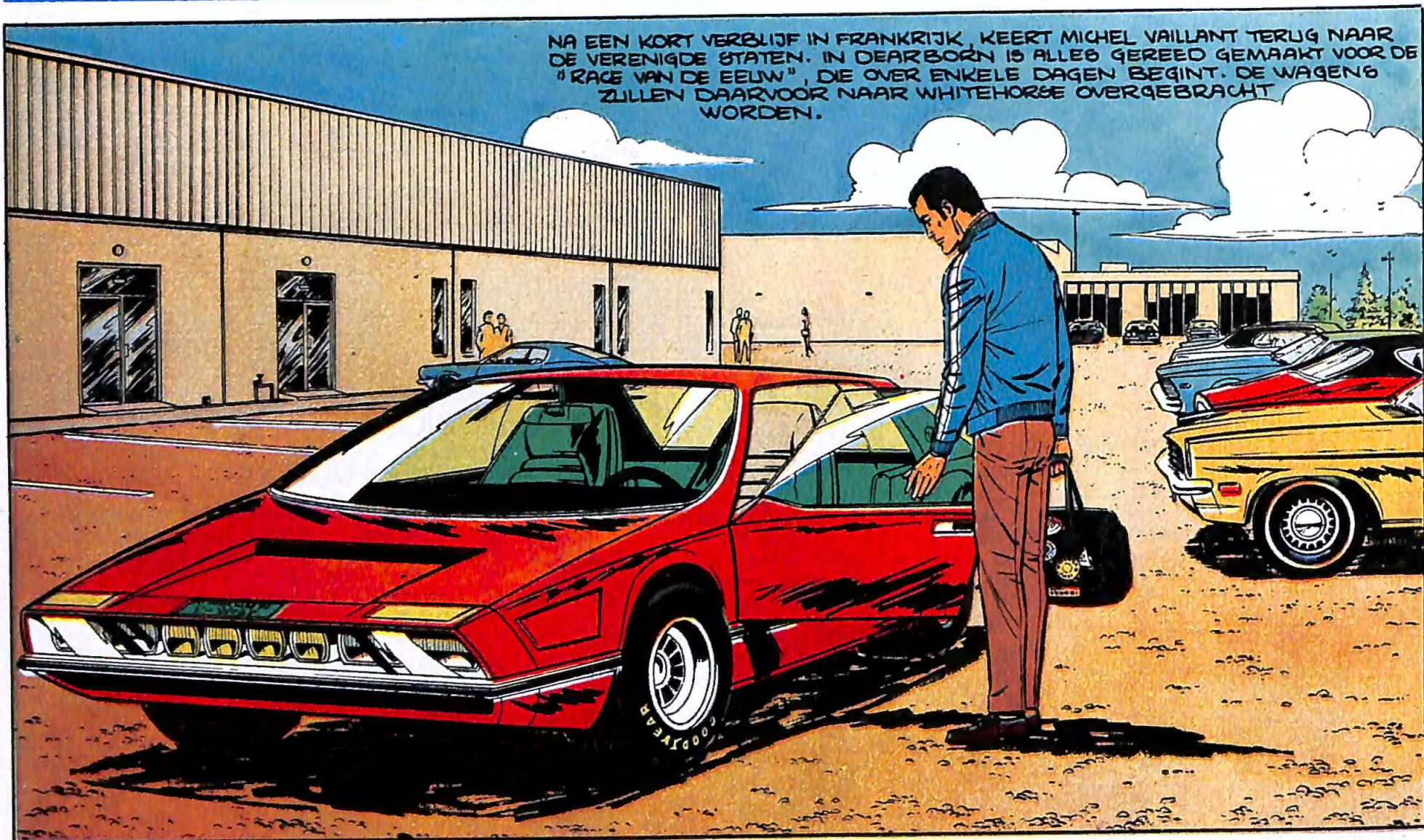
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

* Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00

Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

NA EEN KORT VERBLIJF IN FRANKRIJK, KEERT MICHEL VAILLANT TERUG NAAR DE VERENIGDE STATEN. IN DEARBORN IS ALLES GEREED GEMAAKT VOOR DE "RACE VAN DE EELW", DIE OVER ENKELE DAGEN BEGINT. DE WAGENS ZULLEN DAARVOOR NAAR WHITEHORSE OVERGEBRACHT WORDEN.

MAAR MICHEL DENKT NIET AAN DE RACE... HEM WACHT EEN BELANGRIJK TELEFOON-GEOPREK.

ZIJN HART KRIMPT SAMEN ALS HIJ HET KLEINE, LEGE KANTOORTJE BINNEN GAAT...

MAG IK WASHINGTON VAN U... HET F.B.I. ... DANK U...

HALLO, EDDY?

HALLO, MICHEL. IK HEB GEEN GOED NIEUWS VOOR JE... HET ONDERZOEK IS AFGELOPEN... HET WAS NIET EENVOUDIG, MAAR WE HEBBEN HAAR SPOOR TERUG GEVONDEN... HET LEIDT NAAR EEN KLEIN KERKHOF IN ABASOLO, IN MEXICO...

EEN GRAFSTEEN MET EEN ENKELE REGEL: "HIER RUJT JUDITH PEREZ" ... DAT IS ALLES... WAT ER PRECIES GEBEURD IS... EEN AUTO-ONGELUK, NAAR HET SCHIJNT...

DANK JE, EDDY... TOT ZIENS...

EEN GEVOEL VAN DROEFHEID MAAKT ZICH MEESTER VAN MICHEL... JUDITH... ZEKER, ZE HAD ONEERLIJK GEHANDELD, MAAR VERDIENDE ZE EEN DERGELIJK LOT? EN ZAL OOI BEKEND WORDEN WAT ER PRECIES MET HAAR GEBEURD IS?

KOM, KEREL, KOP OP. DENK AAN DE RACE. HET ZAL NIET EENVOULDIG WORDEN.

DAT BEGINT SLECHT. IK MAAK ME ONGERUST!

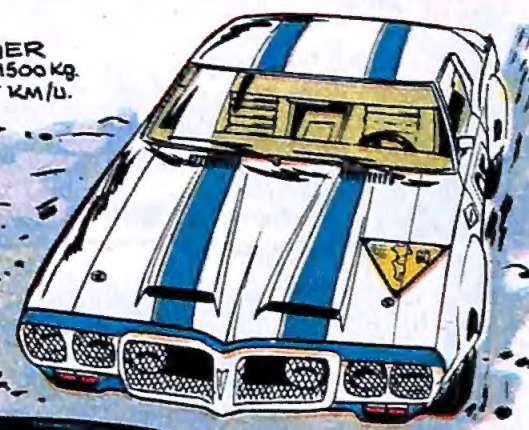

WHITEHORSE CANADA

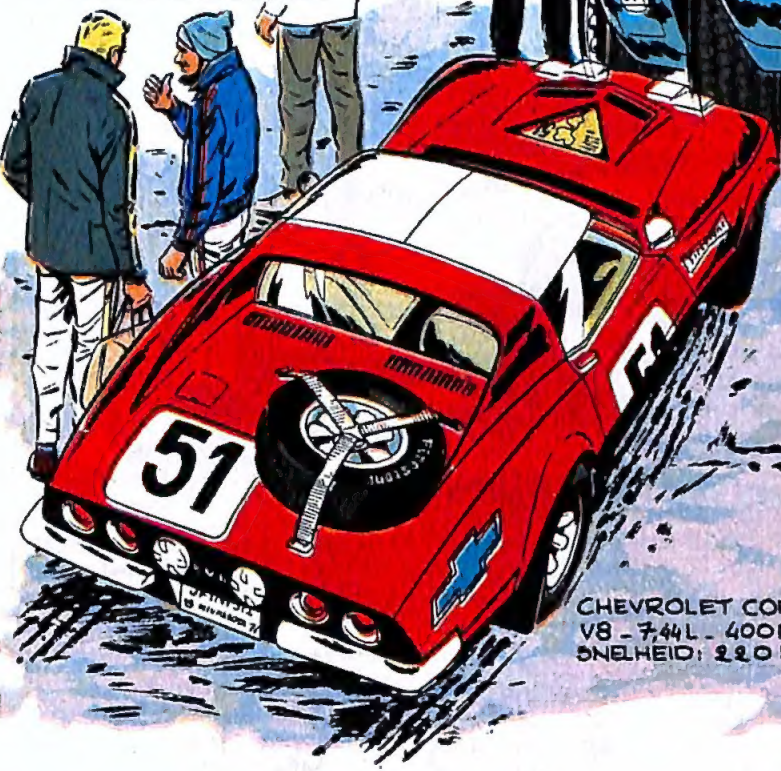
120 DEELNEMERS UIT ALLE DELEN VAN DE WERELD, WAARVAN EEN DERTIGTAL EUROPEANEN. TIJDENS DE CONTROLEBEZIGHEDEN ZULLEN WE KENNIS MAKEN MET DE DEELNEMERS...

DODGE CHALLENGER
V8 - 5,6L - 285 PK. 1500 Kg.
Snelheid: 205 km/u.

PONTIAC FIREBIRD
V8 - 6,6L - 300 PK. 1550 Kg.
Snelheid: 210 km/u.

CHEVROLET CORVETTE 454
V8 - 7,44L - 400 PK. 1850 Kg.
Snelheid: 220 km/u.

PORSCHE 914 CHEVROLET
V8 - 5,3L - Snelheid: 235 km/u.

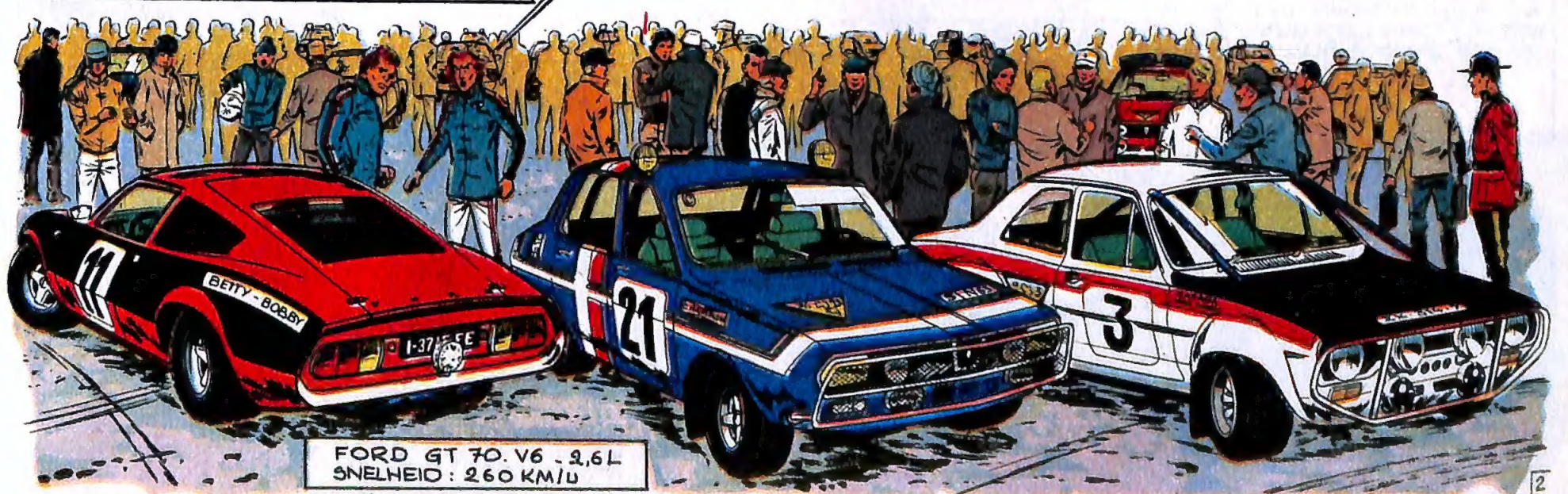
FORD MUSTANG
V8 - 7L - 370 PK. 1400 Kg.
Snelheid: 220 km/u.

EN KIJK, DAAR HEBBEN WE ONZE VRIENDIN BETTY EN HAAR ONAFSCHEIDELIJKE NEEF BOBBY... ZOU ZE HIER GEKOMEN ZIJN VOOR STEVE WARSON. DENK EENS AAN PORTUGAL...

DIE WARSON IS EEN VERWAANDE KWAST!

RENAULT GORDINI-4 cil.
IN LIJN - 1,56L - Snelheid: 185 km/u.

ESCORT TWIN-CAM-4 cil.
IN LIJN - 1,8L - Snelheid: 165 km/u.

FORD GT 70. V6 - 2,6L
Snelheid: 260 km/u

EN OIT ZIJN DE VOORNAAMSTE STERREN... EERST DE VAILLANTE - RIJDERS MET HET FORD - TEAM GILBERT STAEPELAERE EN YVETTE FONTAINE, DE FRANS - BELGISCHE PLOEG JEAN - FRANÇOIS PIOT EN ALAIN DEX EN DE FIN MIKKOLA SAMEN MET DE BRIT PHILIP DAVIS.

DE VAILLANTE-COMMANDO GTC
MOTOR IN HET MIDDEN-CLINDERINHOLD:
5 LITER OVERWARS GEPLAATST - 280 PK BIJ 7000 TOEREN
5 VERSNELLINGEN - SNELHEID: 250 KM/U.
2 RESERVOIRS VAN ELK 55L - 4 ONAF-
HANKELIJKE WIELEN - 8 JODIUM-
KOPLAMPEN, WAARVAN 4 VER-
STELBAAR.

DE TEAMS VAN DE TEXAS DRIVERS ZIJN:
MET WAGEN 9: PAYNTOR - JOHNSON
MET WAGEN 10: GREEN - JONES.

DE AANWEZIGHEID VAN HET VAILLANTE-COMMANDO IN HET TEAM VAN DE TEXAS DRIVERS, IS EEN VAN DE GROTE VERRASSINGEN VAN DEZE RACE. AL EEN JAAR LANG HEERSTE ER IN DE STAL VAN DE TEXAS DRIVERS GROTE ONENIGHEID TUSSEN DE "RADICALEN" EN DE "GEMATIGDEN". DE RADICALEN, ZOALS BOB CRAMER EN HAWKINS, WILDEN ER EEN SOORT GANGSTERPLOEG VAN MAKEN, ONDANKS HET HEFTIGE VERZET VAN DE "GEMATIGDEN" JONES EN DONALD PAYNTOR!

ZO GINGEN DE TEXAS DRIVERS LITEEN, MAAR NIET VOOR LANG, WANT PAYNTOR HEEFT EEN NIEUWE BONDGENOOT GEVONDEN IN... ROY JOHNSON!

ROY JOHNSON, EEN VROEGERE LEERLING VAN DE VAILLANT-CLUB, IS EEN KNAP RACER EN HIJ BESLUIT OM SAMEN MET PAYNTOR IN EEN VAILLANTE TE GAAN RIJDEN. HET GELD VORMT GEEN PROBLEEM, WANT VADER JOHNSON IS EEN SUPERRIJKE STAALKONING EN HIJ HEEFT HET VOLGSTE VERTROUWEN IN ZIJN ZON!

BIJ DE VAILLANTES TWEE INDRUKWEKKENDE WAGENS VAN HET TYPE RUSH!

MET WAGEN 14:
MICHEL VAILLANT EN
FRANÇOIS CEVERT.
MET WAGEN 15:
STEVE WARSON EN
CHUCK DANVER.

DE VAILLANTE-FORD-Rush
EEN GRAND-TOURISME-WAGEN IS
SPECIAAL ONTWERPEN VOOR DE
RACE CANADA - VUURLAND.

KENMERKEN: LENGTE: 4,30M
BREEDTE: 1,85M. HOOGTE: 1,18M.
GEWICHT: 1180 KG. - V12 MOTOR.
CILINDERINHOLD: 5 LITER - OVERDWAARS
VOOR DE ACHTERWIELEN GEPLAATST.
4 BOVENLIGGENDE NOKKENASSEN -
6 OMGEKEERDE, DUBBELE CARBURATOREN
VERMOGEN: 380 PK BIJ 7.700 T/M
OVERBRENGING: 5 VERSNELLINGEN
MAXIMUM SNELHEID: 290 KM/U

4 ONAFHANKELIJKE WIELEN
2 VERVORMBARE TANKS VAN 60 LITER -
EXTRA GROOT OLIE - RESERVOIR -
2 NIET - OPGEpompte RESERVE - BANDEN
VOORIN - PLAATS VOOR NOG 2 RESERVE -
BANDEN ACHTERIN.

MAAR HELAAS IS EEN VAN DE RIJDERS NIET
IN VORM... MICHEL KAN HET GEZICHT VAN
JUDITH MAAR NIET VERGETEN.
JEAN-PIERRE GRIJPT IN...

GAAT HET NIET,
MICHEL? BEN JE WEL
IN STAAT OM TE
RIJDEN?

ACH, HET ZAL WEL OVER
GAAN ALS WE MAAR EEN
MAAL OP DE WEG ZITTEN.

ALS JE VOELT
DAT HET NIET
GAAT, MOET JE
FRANÇOIS LATEN RIJDEN.

HET ZAL NIET
GEMAKKELIJK ZIJN
MET AL DIE SNEEUW...

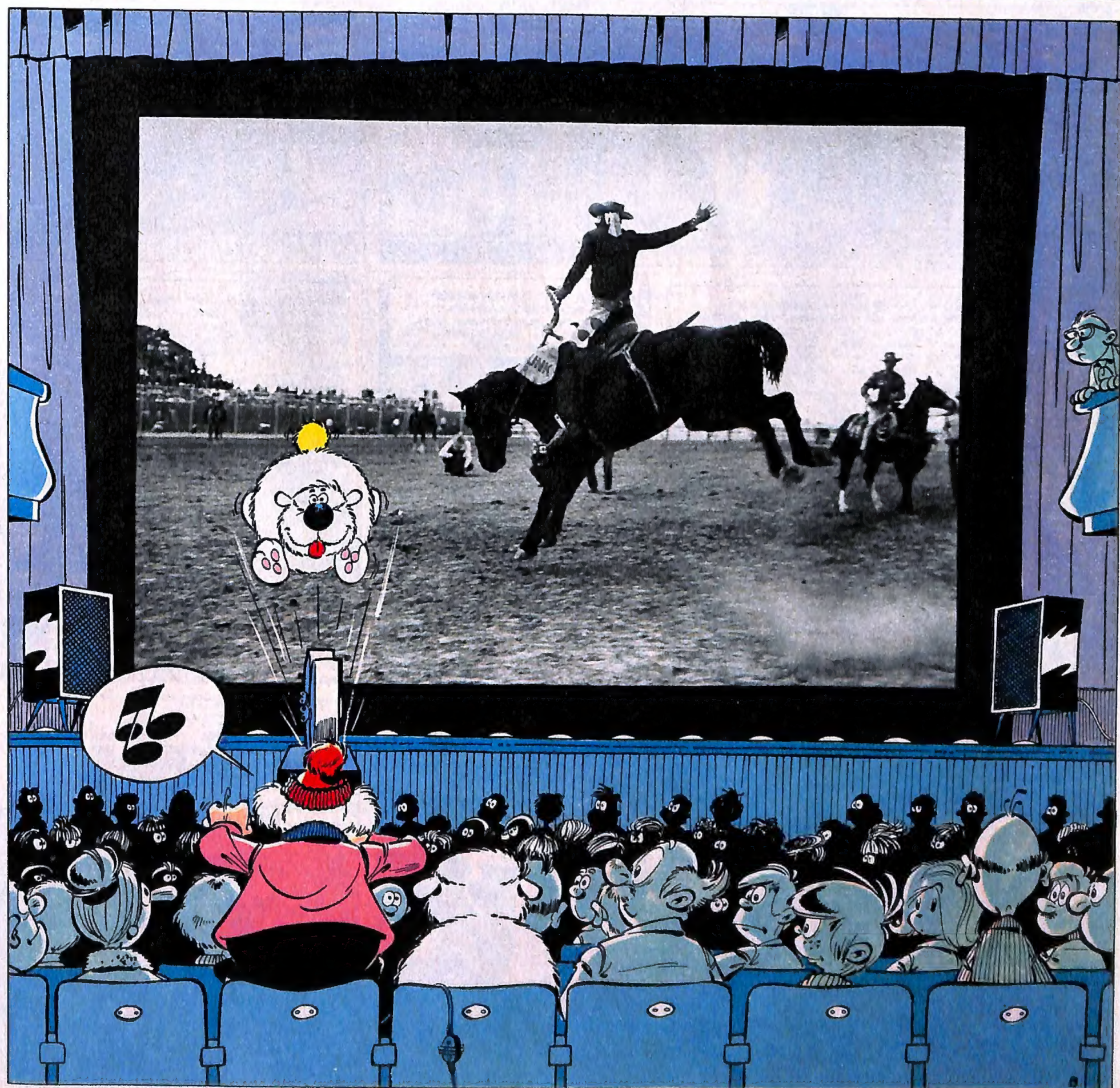
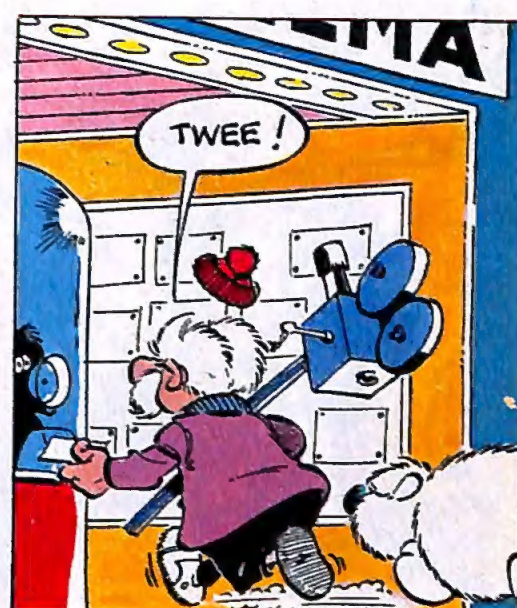
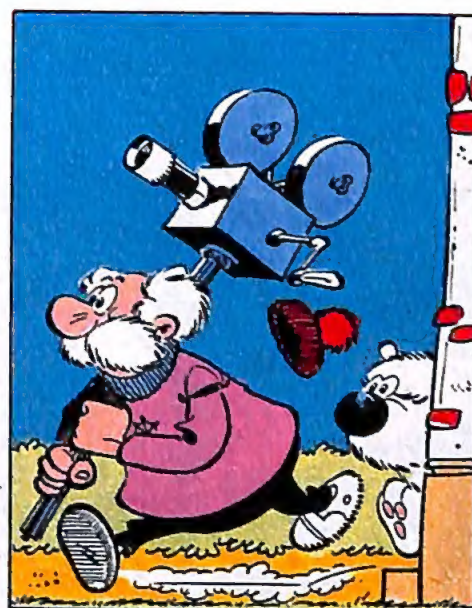
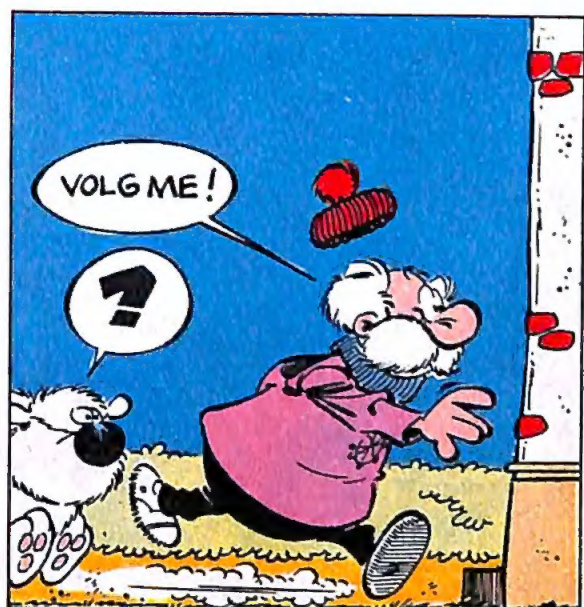
FRANÇOIS CEVERT HAD HET NIET BETER KUNNEN ZEGGEN... WANT ER
WACHTTEN NOG ANDERE TEGENSLAGEN BIJ DE START...

wordt vervolgd

7

DOMMEL

DE KOENE RIDDER

François
CRAENHALS

DE DIENAAR VAN DE RIJKE VENETIAAN
RENT NAAR BUITEN...

ONDERTUSSEN HEEFT GERARD LANGNEUS RELATIES AAN-
GEKNOOPT MET FIGUREN UIT DE ONDERWERELD VAN CON-
STANTINOPEL. HIJ HEEFT VRIENDSCHAP GESLOTEN MET
ENKELE "PERSIKARIOI" (1) EN "NUKTOKLEPTAI" (2)

KIJK, DIE DIENAAR
VAN DE VENETIAAN GAAT
NAAR HET HUIS VAN DE
ZWARTE PRINS...

WAT? HEB IK DAT GOED
GEHOORD? DE ZWARTE
PRINS?!

JA. HIJ WOONT
IN DAT PALEIS
DAAR!

DE ZWARTE PRINS!

VRIENDEN, VERTEL ME ALLES OVER
HEM. WANT MET MIJN LANGE
NEUS RUIK IK EEN ZEER VOOR-
DELIGE ZAAK VOOR ONS.

HIJ IS ONGEVEER DRIE JAAR GELEDEN
HIER GEKOMEN. ALS DOORTRAPTE INTRI-
GANT IS HIJ ER IN GESLAAGD "SEKRETA-
RIOS" TE WORDEN VAN HET HOOFD VAN DE
POLITIE... JE BEGRIPPT DUS WEL DAT WIJ,
"KLEPTAI", NIET DOEL OP HEM ZIJN...

NATUURLIJK. GA DOOR,
VRIEND. EN DRINK! VERTEL ME
ALLES, DAN VERTEL IK JOU OOK
IETS UITZONDERLIJKS...

EN TERWIL LANGNEUS
AANDACHTIG LUISTERT,
KEERT DE BEDIENDE TE-
RUG IN HET HUIS VAN
ZIJN MEESTER...

SCHOONHEID, WE ZULLEN RIJK ZIJN
ALS WE DE VENETIAAN, ONZE
MEESTER, KUNNEN OVERTUIGEN
EN DE FRANKISCHE EDELMAN
HIER KUNNEN HOUDEN.

DAT
ZAL IK
DOEN...

DE VROUW
ROEPT DE MEES-
TER VAN HET
HUIS...

WAT? MOET IK VAN-
NACHT MIJN HUIS
AFSTAAN? ZOMAAR
INEENS?

DE INVLOEDRIJKE
HEER, DIE DIT GE-
VRAAGD HEEFT,
ZENDT U DUIZEND
DINAREN...

DUIZEND DINAREN? HOE
KAN IK DAT WEIGEREN?
MAAR WAT GAAT ER GE-
BEUREN? EN DIE FRAN-
KISCHE RIDDER...

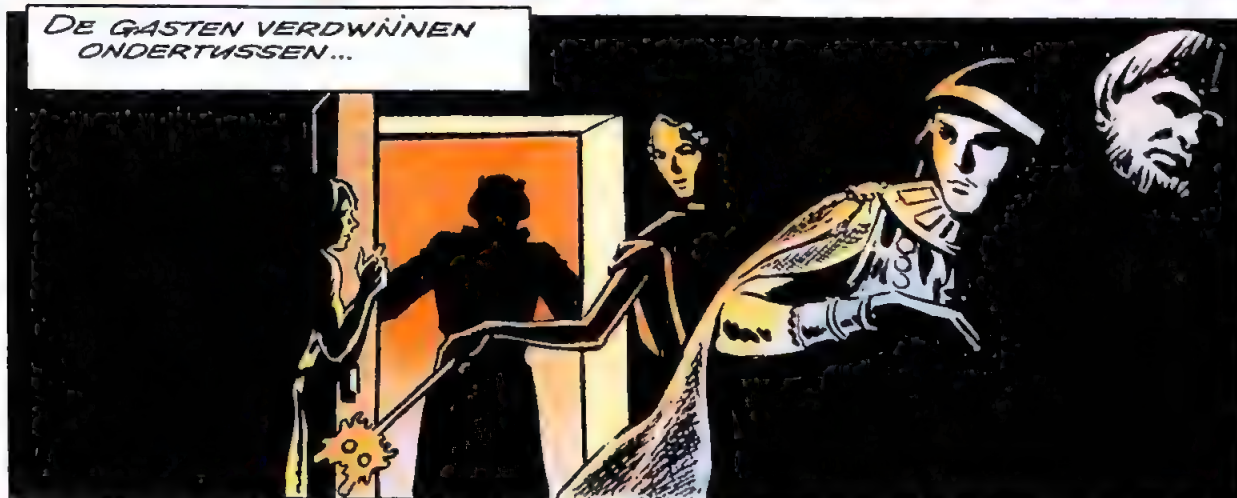
WAAROM
VRAAGT U ZOVEEL,
VENETIAAN?

GOED, GOED... DUIZEND DINAREN
WISSEN VEEL HERINNERINGEN
UIT... GA JE GANG MAAR, SCHOON-
HEID... IK ZAL ME MET MIJN
VRIENDEN VERWINDEN.

VLUG
DAN!

de schat van de wijze

Deze schelp bracht Ju van de "Nautilus".

alles Verne op het idee

Shell verhaalt je de eigenaardige geschiedenis van de schelpdieren en geeft je, ter illustratie, schelpen uit alle zeeën ter wereld.

In alle tijden betoonde de mens een grote belangstelling voor schelpen. Men heeft er dan ook gevonden in de Egyptische koningsgraven en in de puinen van Pompei. De Feniciërs wonnen het purper uit de purperslak. Sommige schelpen en schelpdieren werden vereerd als een soort godheid. Zo waren de Mikadotrochus een uitsluitend voorrecht van de Mikado's (keizers van Japan) en gelijk welke andere bezitter werd ongenadigd onthoofd. Weet je dat, wanneer Jules Verne zijn beroemde "Nautilus" tekende, hij de gelijknamige schelp tot model nam? Wist je, dat sommige specimens zoals de Cypraea Fultoni meer dan 100.000 F kosten, dat de Tridacnagigas of Doopvontschelp meer dan één meter groot kan zijn en meer dan 100 kg kan wegen en dat de Jantine om niet te verdrinken zich laten drijven op een luchtbellenvlot van eigen maaksel?

Is het geen fascinerende wereld?

Met Shell verzamel je schelpen uit alle zeeën ter wereld.

De schelpen, die Shell je aanbiedt vindt je niet op het strand te Koksyde ook niet te

gratis koffertje voor de verzameling

St. Malo en ook niet te Nice. Zij werden gevestigd in de Caraïbische Zee, de Japanse Zee, vóór de kusten van Florida, Indonesië en de Filipijnen.

Hoe deze schelpen verkrijgen?

Heel eenvoudig. Het volstaat je ouders te vragen regelmatig te tanken in een Shell station. Voor 20 liters benzine, heeft men recht op een schelp, die wordt aangeboden in een gesloten plastic bekertje.

Eveneens gratis: een koffertje voor uw verzameling en een verklarende brochure van 36 bladzijden.

Hoe en waar deze schelpen klasseren?

Geen enkele moeilijkheid. Shell verwezenlijkte een koffertje met vakjes van verschillende grootte voor je verzameling. Het kan 20 schelpen bevatten. Vraag dit koffertje, het wordt je gratis aangeboden. Hoe je schelpen klasseren? Shell heeft er aan gedacht en biedt je eveneens een boekje van 36 bladzijden waarin alles over je schelpen wordt uiteengezet.

Het boekje bevat ook een reeks etiketten met de naam van verschillend de schelpen. Dit koffertje en de verklarende boekje worden gratis aangeboden. Vergeet niet je ouders te vragen het koffertje en het boekje mee te brengen tegelijkertijd met je eerste schelp.

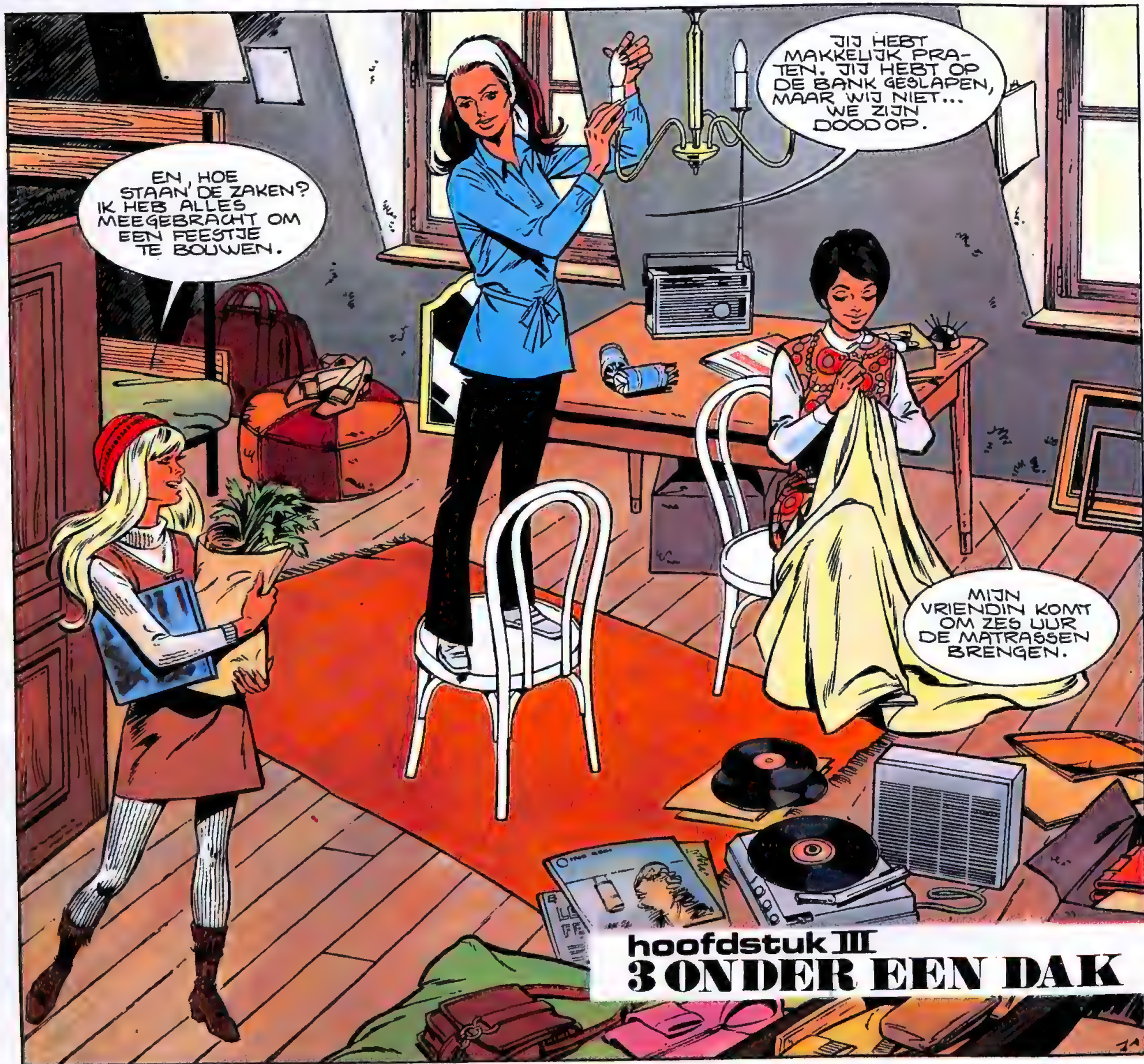
Je kunt deze zomer je verzameling aanvullen.

Breng je je verlof door in Frankrijk, Nederland of het Groothertogdom Luxemburg dan kan je, in de Shell stations, je verzameling aanvullen. Ben je aan zee dan kan je er gebruik van maken om er de specifieke schelpen van de kust bij elkaar te zoeken. Hoe deze schelpen reinigen? Hoe ze klasseren? Je slaat het Shell boekje open en je vindt het antwoord op deze vragen.

gratis verklarende brochure

EN, HOE
STAAN' DE ZAKEN?
IK HEB ALLES
MEEGEBRACHT OM
EEN FEESTJE
TE BOUWEN.

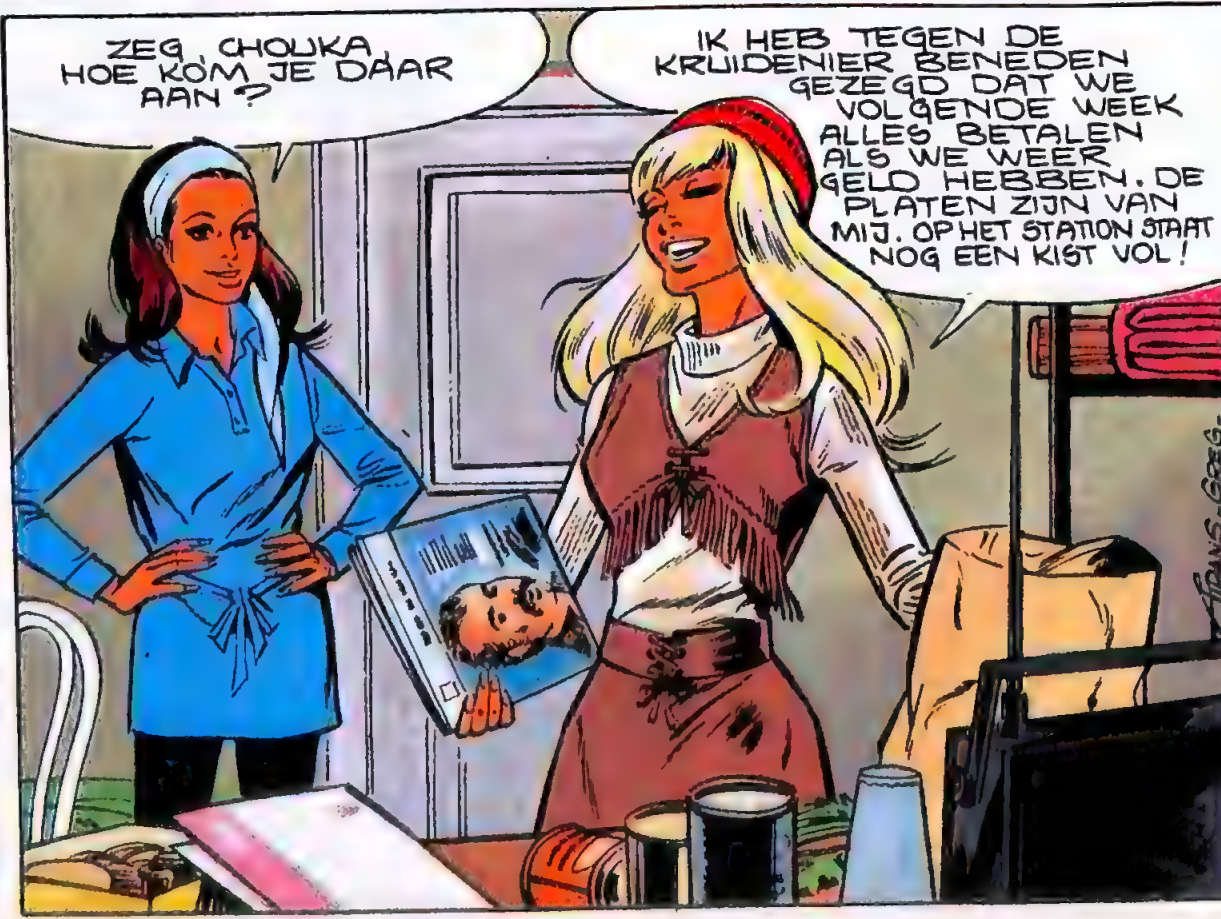
JIJ HEBT
MAKKELIJK PRA-
TEN. JIJ HEBT OP
DE BANK GESLAPEN,
MAAR WIJ NIET...
WE ZIJN
DOOD OP.

MIJN
VRIENDIN KOMT
OM ZES UUR
DE MATRASSEN
BRENGEN.

hoofdstuk III 3 ONDER EEN DAK

IK VIND DAT WE
HET AARDIG ROOIEN.
IK HAD NIET
GEDACHT DAT
MIJN VRIJGE-
ZELLENKAMER
ZO LEUK
KON WORDEN
VOOR DRIE
PERSONEN!

ZEG, CHOLKA,
HOE KOM JE DAAR
AAN?

IK HEB TEGEN DE
KRUIDENIER BENEDEN
GEZEGD DAT WE
VOLGENDE WEEK
ALLES BETALEN
ALS WE WEER
GELD HEBBEN. DE
PLATEN ZIJN VAN
MIJ. OP HET STATION STAAT
NOG EEN KIST VOL!

E.AIDANS-GREG

GEEN BROOD, MAAR WEL SELDERIJ,
WORSTJES IN BLIK, JOGHURT
EN EISHAMPOO. WAAROM
BEGINNEN WE GEEN
RESTAURANT?

SELDERIJ ZIT VOL VITAMINEN
EN JE WORDT ER NIET DIK
VAN, DUS KUNNEN WE WORSTJES
ETEN. EEN PLATJE VAN
SACHA DISTEL?

NIET VOOR HET ETEN.
DEK LIEVER DE TAFEL. IK
ZAL WATER GAAN
HALEN.

WE ZIJN VOLKOMEN
VERSCHILLENDE VAN ELKAAR.
MISSCHIEN KUNNEN WE HET
DAAROM WEL ZO GOED
VINDEN.

IK BEN BE-
NIEUWD OF
'DE BUREN...

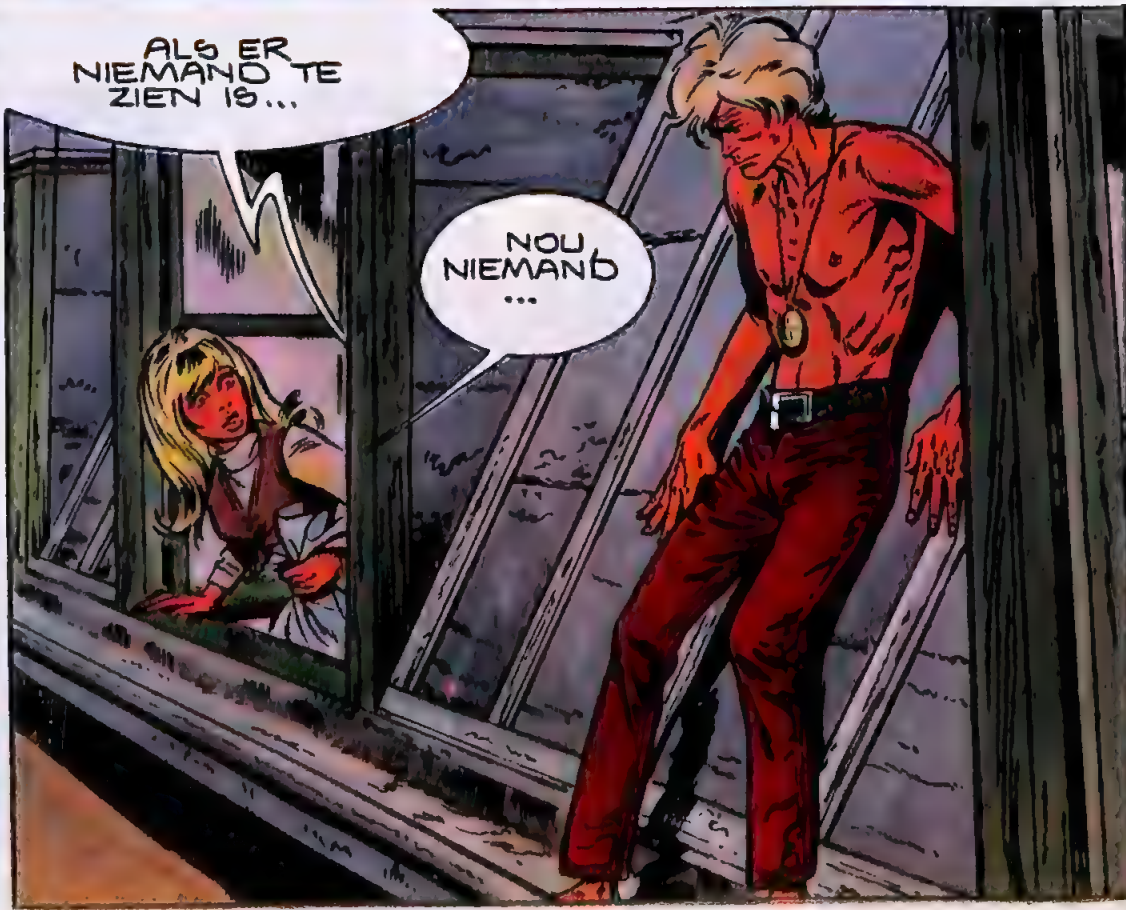
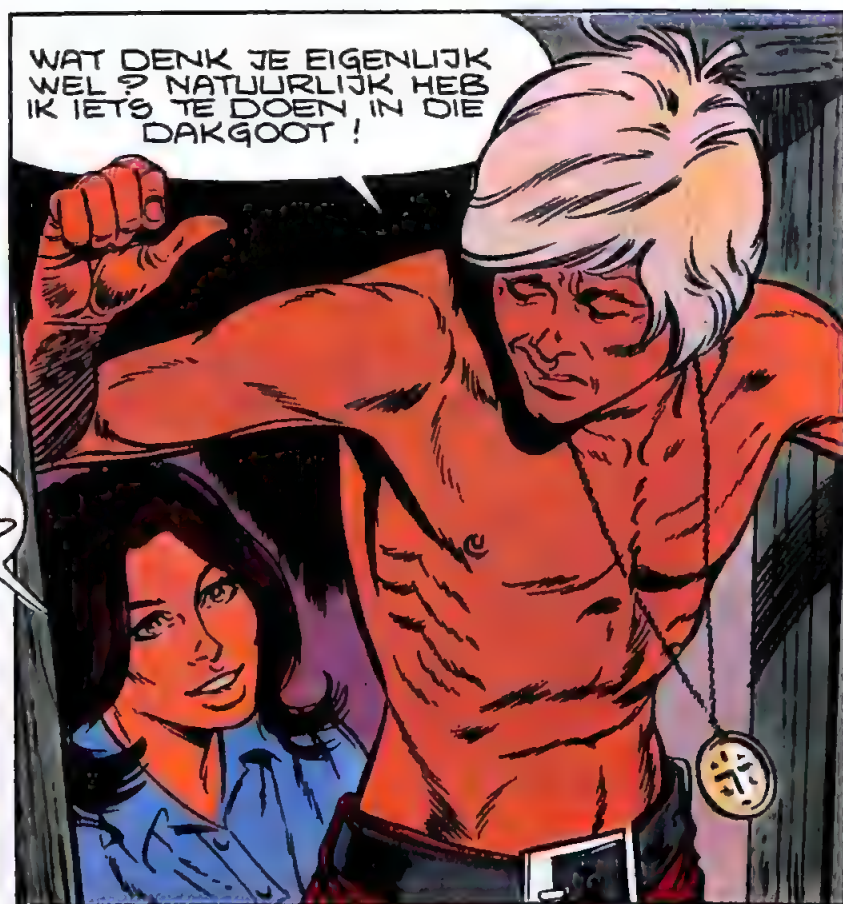
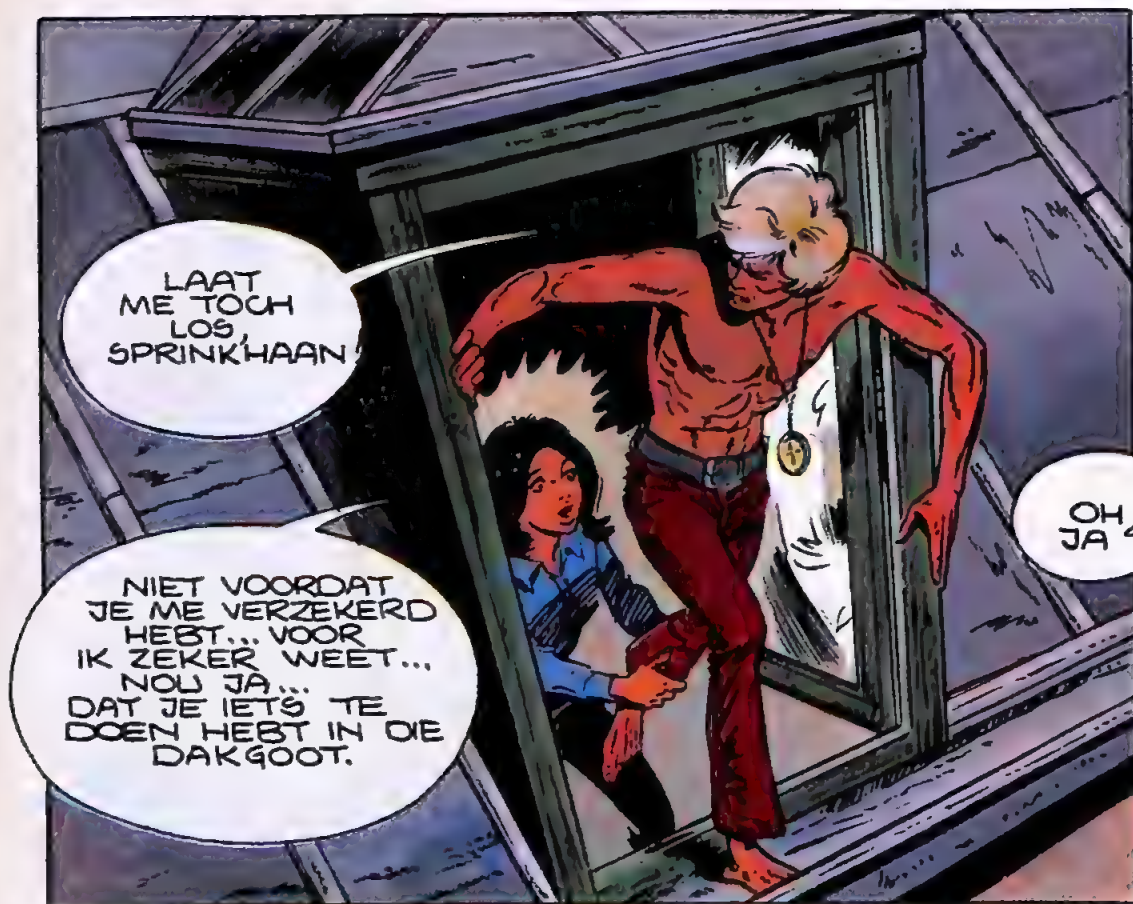

OH!

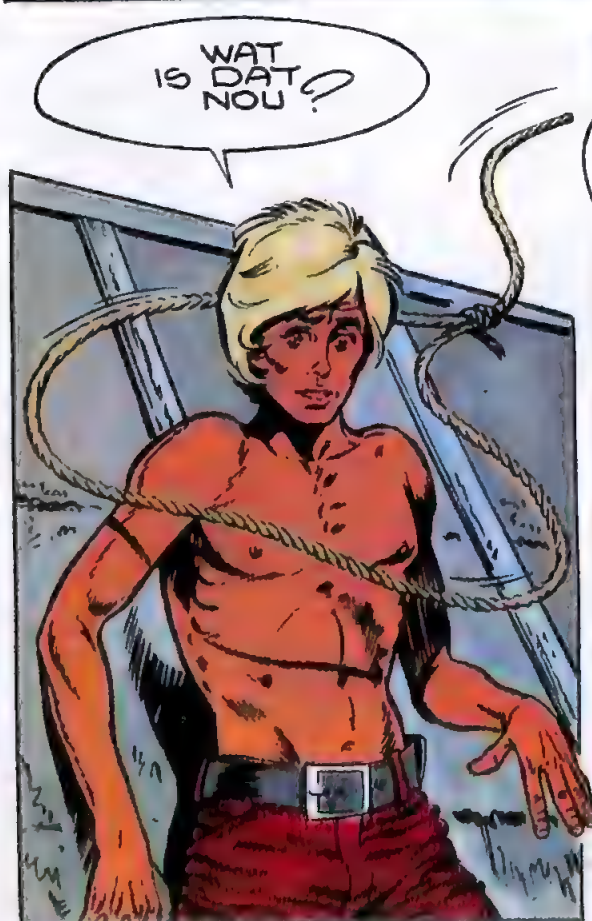
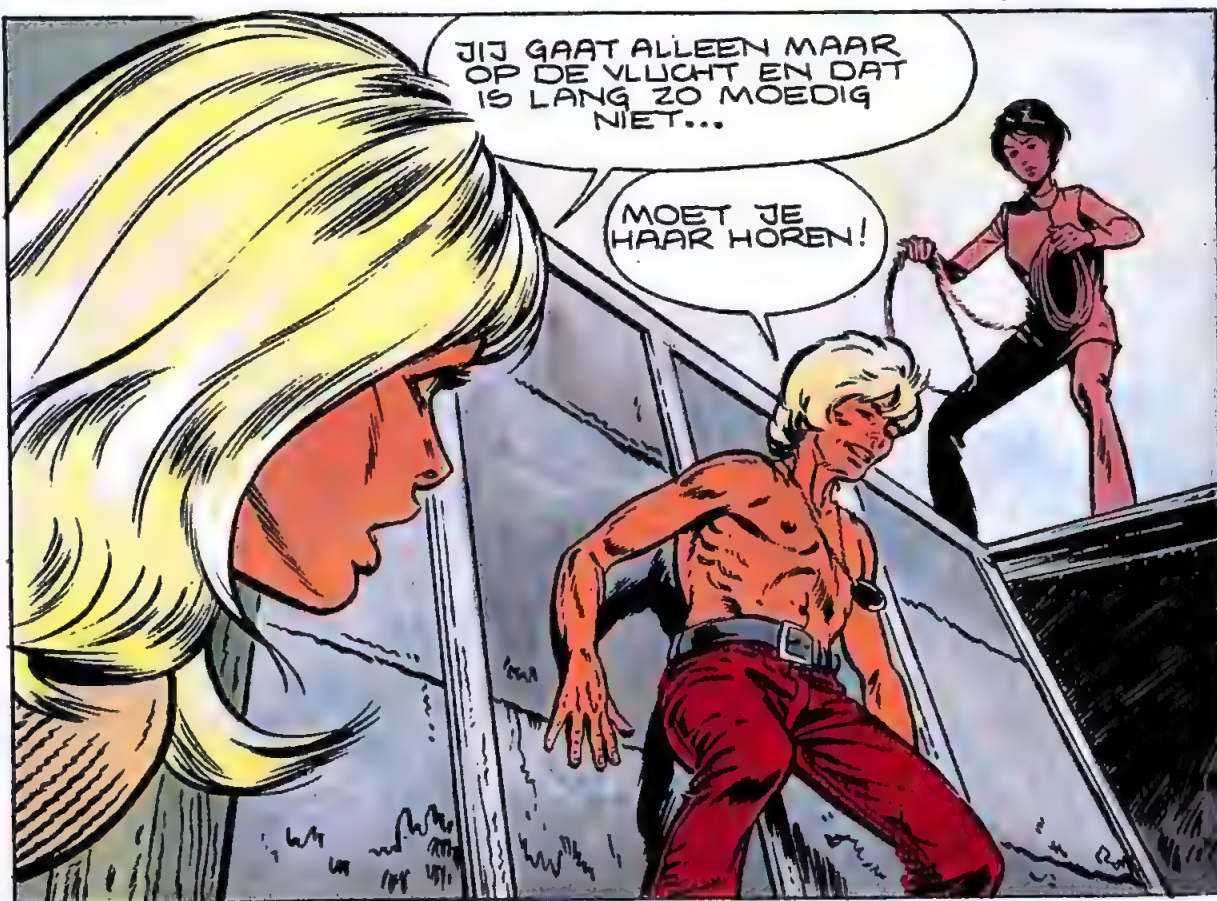

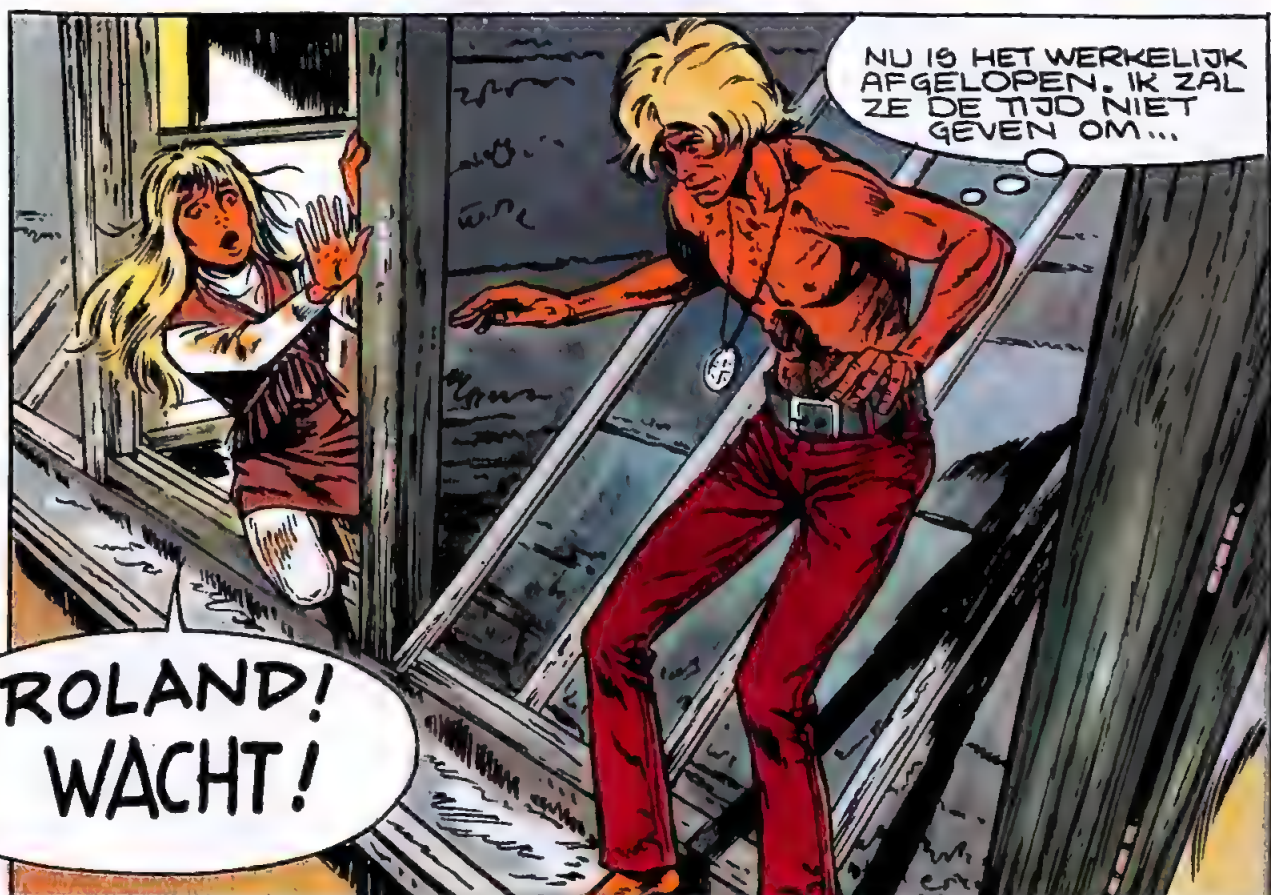
NEE!
DOE DAT
NIET!

KIJK, DIE JONGEN
HEEFT HAAR VAST
GEGREPEN!

HET NET,
VLUIG!
WAAR BLIJFT
DE
BRANDWEER
NOU TOCH?

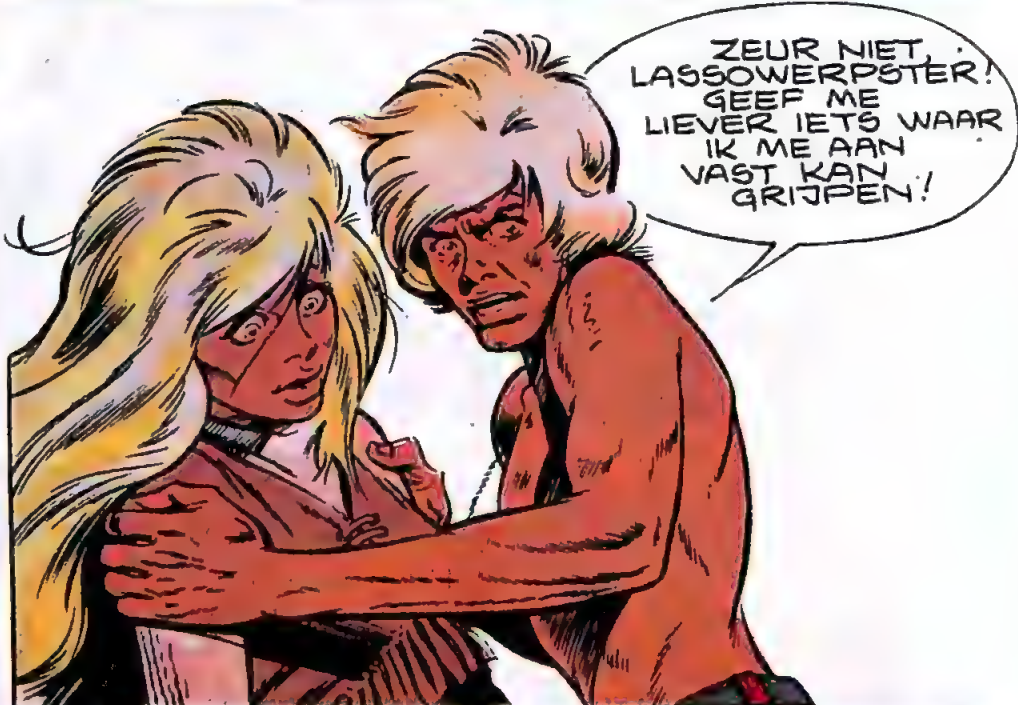
CHOUKA!
ALS ZE
MAAR NIET
VALT!

IK... IK
BEN ZO MISSE-
LIJK... ALLES
DRAAIT!

KIJK NIET NAAR
BENEDEN! IK
ZAL JE HELPEN!

ROLAND BRENG
HAAR BINNEN!
HET IS JOUW SCHULD
ALS HAAR
IETS OVERKOMT...

ZEUR NIET,
LASSOWERPSTER!
GEEF ME
LIEVER IETS WAAR
IK ME AAN
VAST KAN
GRIJPEN!

ZE MOGEN NIET VAL-
LEN. NEE, DAT ZOU
TE... TE...

CHOUKA,
DOE IETS...
ZEG
IETS...

PAK DIT
MAAR! IK
JILLIE WEL!
HOUDEN!

ZE REAGEERT HELE-
MAAL NIET MEER. IK
MOET HAAR...

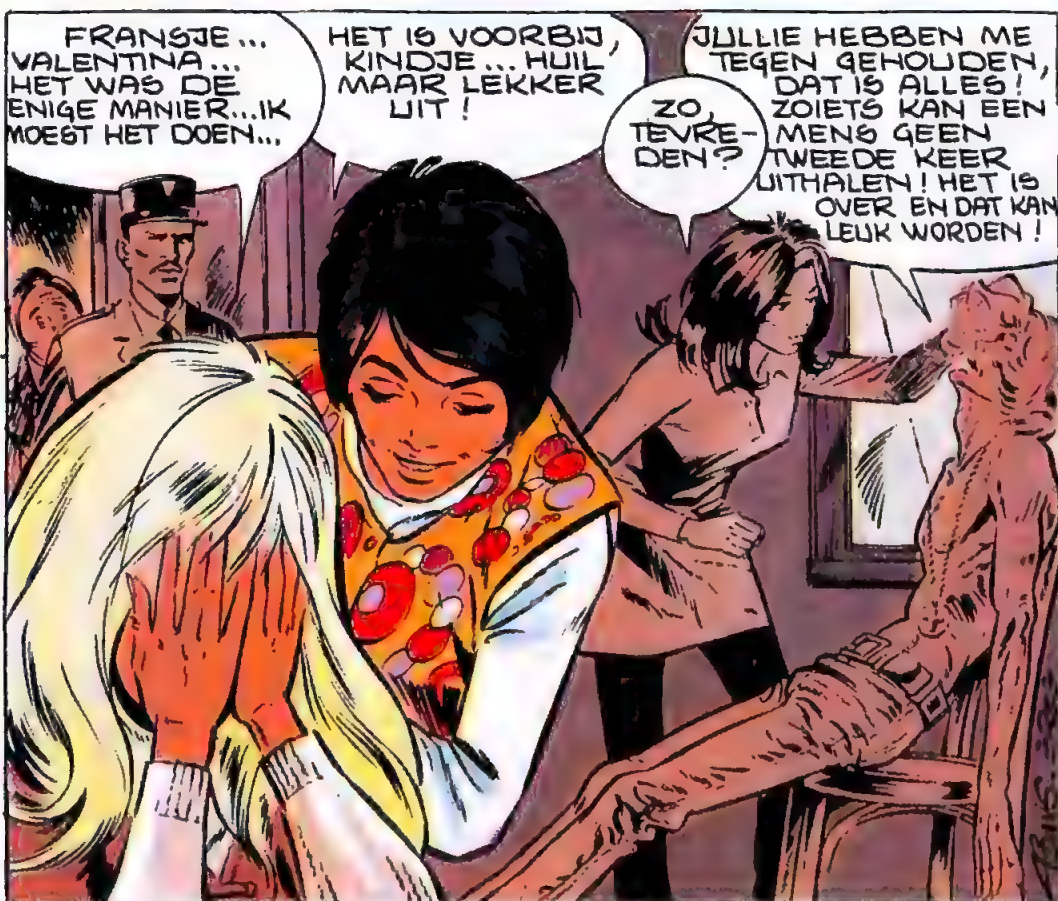

HIJ
GLIJDT
UIT!

MARTHA, KIJK
ER NIET NAAR!

WAT
VREGE-
LIJK!

WAAROM
DOET NIE-
MAND IETS!

EEN KAT EN PANTERS ... ZO'N ONTMOE-
TING KAN ALLEEN VOORKOMEN IN DE
JUNGLE VAN EEN GROTE STAD ... FRANSJE,
CHOUKA EN VALENTINA ZOUDE ECHTER
AL GAUW MERKEN DAT DIT PAS HET VOOR-
SPEL TOT EEN VEEL GROTERE JACHT WAS...

«mode trek~en ~duw~ klaar»

voor knal-
kwajongens.

Yeahhh ! Weer binnen !

Pffttt... da's natuurlijk.

Eerstes : wij zijn de sterksten.

Tweedes : wij zijn ook... de slimsten.

Daarom kozen wij Levi's jeans.

Onze Levi's jeans,

klaar voor alles en on-ver-slijt-baar !

(Onze tegenploeg is niet van dat soort).

Met onze Levi's jeans

zijn wij steeds aan de winnende hand.

Sterk en sterk, zij en wij,
de overwinning hoort ons toe.

Waar zie je nog wilde paarden?

In de Camargue ! Dat vind je in de Zwarte Kat- reisgids "De Provence". En nog veel meer over de geschiedenis, de folklore, de wetenswaardigheden, de kunst van Frankrijk. En van België, en van Zwitserland, en van Spanje... Vraag je mams dat ze de lekkere Zwarte Kat-koffie koopt. Verzamel jij dan de chromo-punten uit de verpakkingen. Daarvoor krijg je wondermooie kleurenfoto's. Helemaal gratis. Als je die in je reisgidsen plakt, kan je met paps de grote vakantie voorbereiden. Prachtig !

P/B&B 23937

Zwarte Kat

Kies uit de 10 gidsen bij :
Zwarte Kat-punten
P.H. Spaaklaan 17
1070 Brussel

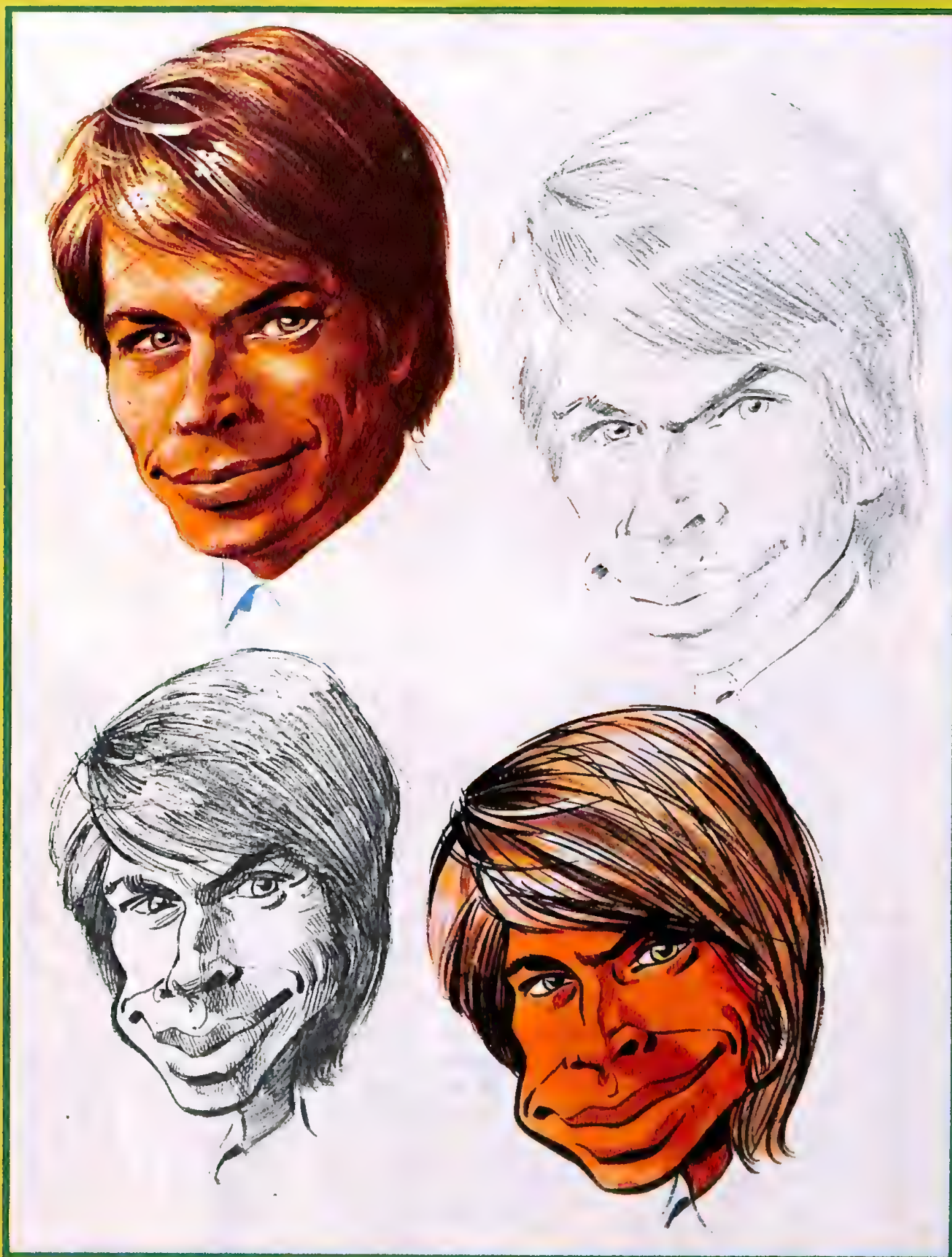

2000

magazine

18

ONS DOSSIER: **DE KARIKATUUR**

In het museum van Turijs is een oude, vergeelde papyrusrol te zien waarop een ezel, een leeuw, een aap en een krokodil die op een lier spelen, afgebeeld zijn. Het is heel gewoon een parodie, een komische en lachwekkende uitbeelding van een ander beroemd beeld uit de Egyptische kunst waarop vier meisjes muziek maken. Het is tevens een karikatuur, een van de oudst bekende en dit alles wijst op de kunst van het spotten met de mensen, door ze op een grappige manier te tekenen, die niet van vandaag is en zelfs niet van gisteren.

Op een voorwerp van keramiek, dat zich in het Etrusken Museum te Rome bevindt, bespreekt Esopus iets met een vos. Op de zijanten van een Griekse vaas is op komische wijze afgebeeld hoe Heracles de Egyptische dwergen vernietigt. Op een fresco dat te Gragnano in Italië te bewonderen is, staat Aeneas afgebeeld terwijl ze uit Troje vlucht met haar vader op haar rug en haar zoon aan haar hand — dat is een van de beroemdste episodes uit de Oude geschiedenis, maar elk figuurtje heeft de kop van een hond...

Spotternijen, de ironie, de parodie en de satire, ze hebben altijd bestaan! Wij lachen nu eenmaal graag om onze medemensen. De grijnzende koppen en de dodendansen op de voorgevels van kathedralen zijn karikaturen. Leonardo da Vinci tekende vaak grijnzende gezichten. De sociale en politieke karikatuur hebben eveneens het levenslicht aanschouwd. Holbein, de beroemde Duitse schilder en etser, stelde zijn talenten in dienst van Erasmus, de beroemde Hollandse humanist. Vanuit Holland stortte zich trouwens tijdens de 16e en de 17e eeuw, een vloed van niet altijd even vriendelijke tekeningen uit over Frankrijk en Groot-Brittannië.

De karikatuur ontwikkelt zich aan de hand van de tijd en de omstandigheden.

De karikatuur steekt de kop op tijdens moeilijkheden, maar zo gauw als het machtsverevenwicht hersteld is, wordt de karikatuur weer gewoon komisch om grappjes te maken over huis-, tuin- en keukendingen. Bij het uitbreken van een revolutie is de karikatuur een middel tot propaganda. Net als die tekening uit 1789, waarin het volk uitgebeeld wordt door een kudde huisdieren voor de kok van de koning. «Met welke saus willen jullie gegeten worden?» vraagt deze aan de kudde. «We willen niet gegeten worden!» «Daar gaat het nu niet over...»

Liever een glas wijn dan een Daumier

In 1832 bracht een zekere Daumier in een Parijs' blad, dat «La Caricature» (De Karikatuur) heette, zijn eerste tekeningen.

Het blad was opgericht in 1830. De Republikeinse ideeën werden daarin uiteengezet en het blad richtte zich vooral tegen koning Louis-Philippe. Er werkten verschillende bekende tekenaars aan mee: Grandville, Gavarni, Henri Monnier, Raffet. Daumier bleef tot 1875 zijn vijanden dwars zitten.

Honoré Daumier werd als zoon van een glazenmaker in Marseille geboren. Al op zeer jeugdige leeftijd had hij belangstelling voor tekenen. Op zijn zevende jaar verhuisden zijn ouders naar Parijs. Hij werkte bij een deurwaarder, ondertussen aan zijn algemene ontwikkeling werkend, vooral in het Louvre-museum. In 1830 publiceerde hij zijn eerste tekeningen in «La Silhouette». Een jaar later ging hij voor zes maanden de gevangenis in door een tekening van Louis-Philippe. Hij was ook beeldhouwer en schilder (veel van zijn schilderijen zijn verdwenen), maar zijn tekeningen hebben hem beroemd gemaakt. Hij maakte er meer dan 4.000, een hele kroniek, waarin zijn tijd duidelijk uitgebeeld is.

Het Tweede Franse Keizerrijk, dat niet van tegenspraak hield, maakte een einde aan zijn activiteiten als polemist.

Vervolg zie verder

Hitler
in een
Sovjetrussische
krant

Een tekening van Forain

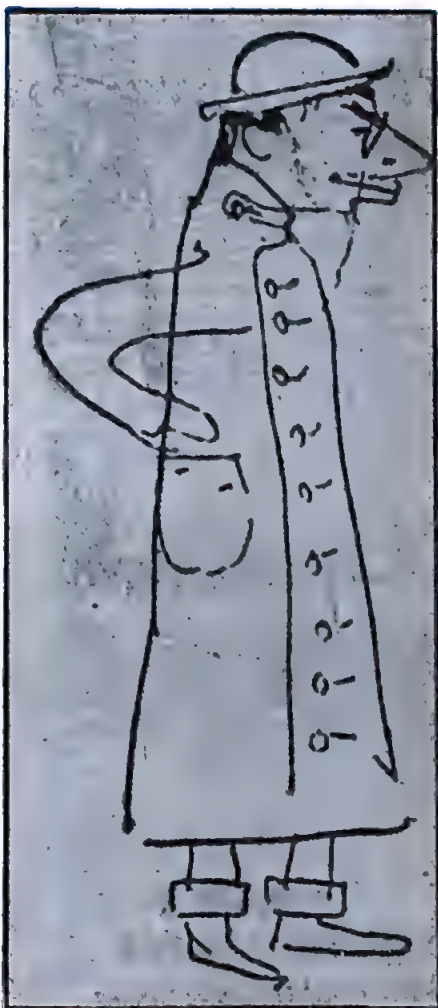

— Je n'en ai bu de pareil que chez les La Rochefoucauld.

ONS
DOSSIER:

DE KARIKATUUR

Victor Hugo, de schrijver
van het bekende «Notre-Dame de Paris»,
door Daumier

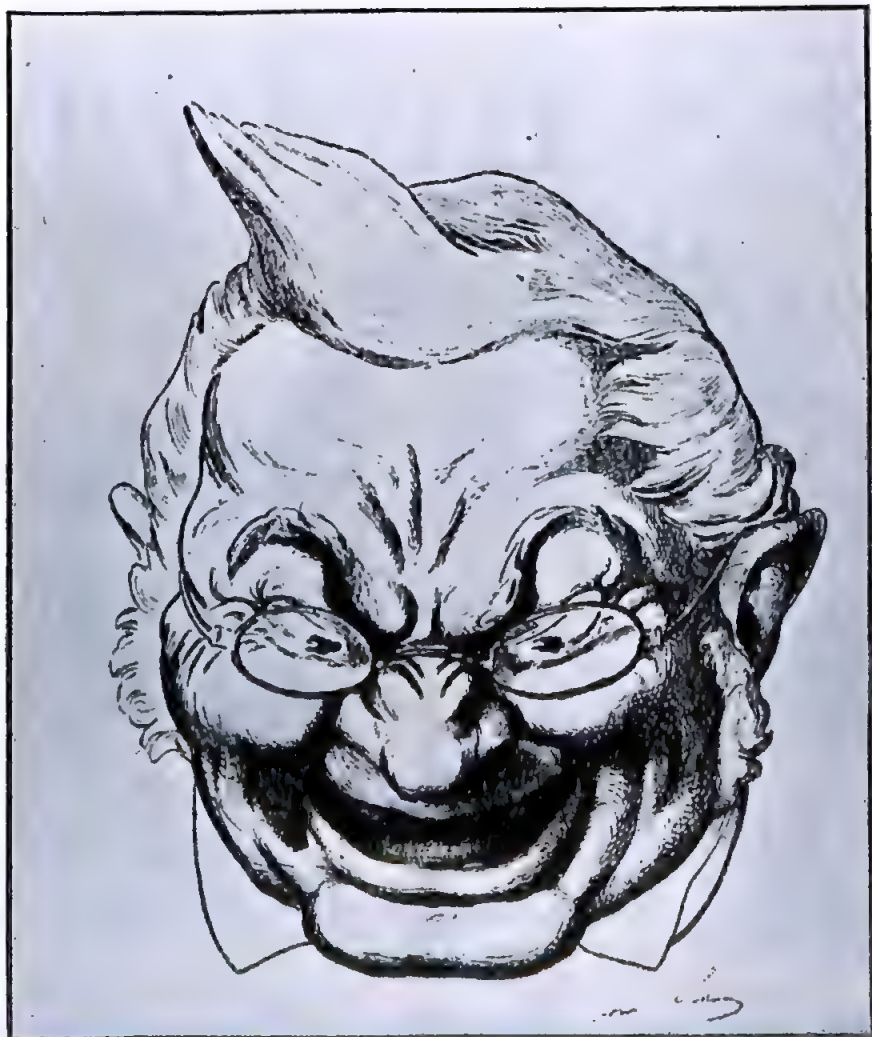

Toulouse-Lautrec,
een zelfportret.

Mireille Mathieu
in «Pilote»,
een Frans
weekblad
voor de jeugd.

Thiers, door Gill.

Churchill in de «Daily Express».

Bij ons dossier...

WIE HEEFT UNCLE SAM UITGEVONDEN?

In 1812 waren de Verenigde Staten in oorlog met Groot-Brittannië. Het Amerikaanse leger had verschillende leveranciers, die de voorraden, het materiaal, het voedsel, enz... aanvulden. Een van deze leveranciers was een veehandelaar uit het stadje Troy, bij de Hudson-rivier in de staat New York. De man luisterde naar de naam Sam Wilson. Hij was altijd goed gehumeurd en de mensen, die met hem te maken kregen, mochten hem allemaal graag. In de Verenigde Staten bestaat een oude gewoonte waarbij een goede kennis, waar je vriendschappelijke betrekkingen mee onderhoudt, oom genoemd wordt: uncle. Sam Wilson werd zo voor iedereen *Uncle Sam*. Maar op de tonnen, waar Sam Wilson zijn vlees in leverde, stonden de initialen U en S voor United States, Verenigde Staten, geschilderd. Op zekere dag vroeg een niet ter zake kundige bezoeker wat die initialen betekenden. Een grappenmaker vond het toen nodig om te zeggen: «Uncle Sam». Het was bedoeld als een grapje, maar het kon voor de waarheid doorgaan en de bijnaam van Sam Wilson had tenslotte dezelfde initialen.

De anecdote deed al gauw de ronde als een

lopend vuurtje, zo zelfs dat de hele afdeling van de dienst de bijnaam van de leverancier Uncle Sam, kreeg. In 1916 werd deze anecdote vermeld in een boek en het resultaat was dat de hele federale administratie onder deze benaming aangeduid werd. Zo luidt een van de versies van deze geschiedenis.

De Amerikaanse historici zijn het namelijk nog niet met elkaar eens over de oorsprong van de benaming. Maar het hierboven vermelde verhaal is wel het meest bekende. In elk geval zou het de geschiedenis de brave Sam Wilson onsterfelijk maken en de inwoners van Troy lieten zelfs een beeld oprichten voor hun beroemde medeburger.

Het silhouet van de beroemde Uncle Sam met zijn gestreepte broek, zijn sikje en zijn hoge hoed, werd tegen het midden van de vorige eeuw door verschillende tekenaars uitgevonden.

OVER TEKENAARS

Tekenaars houden nu eenmaal van tekenen. Een echte tekenaar kan al tekenen nog voor hij kan schrijven. Hier in Amsterdam een straat, waar tekenaars voor het «plaveisel» zorgen.

KIJK EENS HOEVEEL KUIFJE'S PUNTEN

BIJ

Sunlight

SUPER

en Sunlight
is de zuiverste...
de zachtste.

- 5 punten op elk standaardpak
- 10 punten op elk voordelig pak

Een kwaliteitszeep van Lever

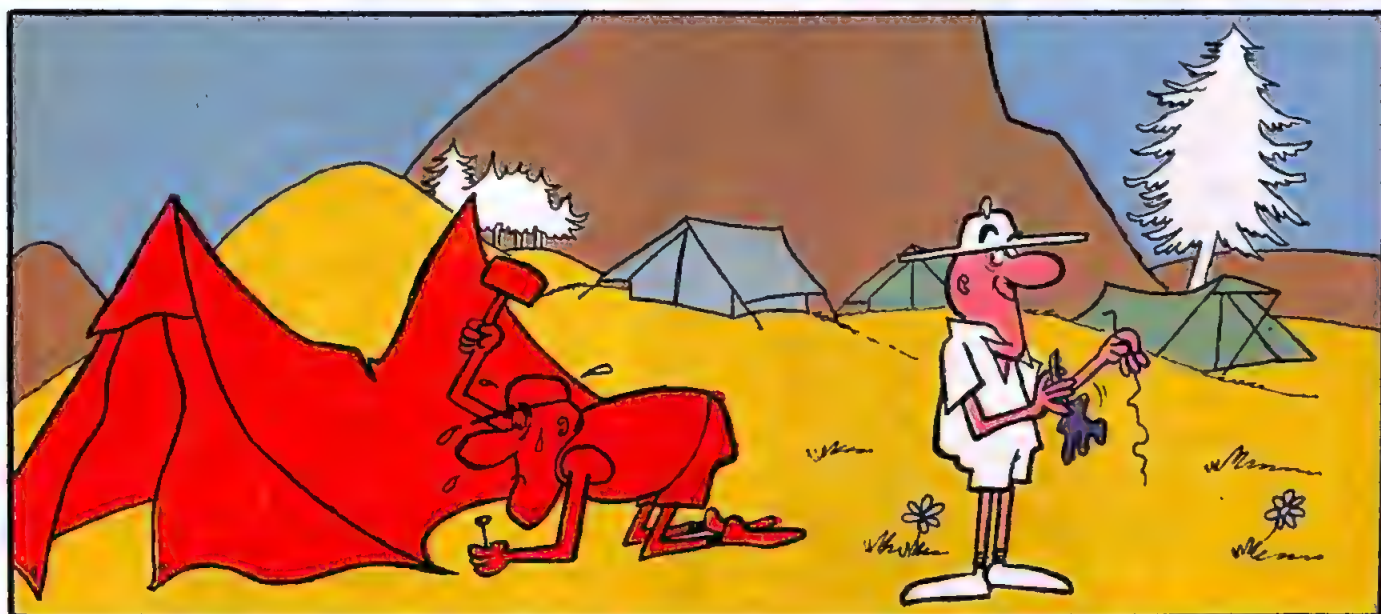
SLB. 98 V - 1013 N LINTAM

MAX

de ontdekkingsreiziger

BARA

M.106

ONS DOSSIER: DE KARIKATUUR

vervolg

Hij kende armoede, hij stierf bijna blind en niet veel tijdgenoten zagen in hem een genie.

Het schijnt dat zijn erfgenamen, bij het leeghalen van zijn werkkamer na zijn dood, een van zijn schilderijen aan een verhuizer gaven om de fooi uit te sparen.

« Hebt u geen glas wijn voor me? » vroeg de verhuizer.

Een naam, die potlood betekent

Daumier had een bepaalde figuur getekend: Robert Macaire, ontleend aan een stuk van de schrijver Alexandre Dumas. In een serie litho's maakte hij er een soort schurk van die zich in de moderne maatschappij kan verbergen onder de trekken van een bankier, een advocaat en een journalist. Charles Travies schiep Mayeux, een dronkelap met een bochel, een goddeloos iemand, maar een patriot. Henry Monnier maakte Monsieur Prudhomme, het deftige en dwaze burgermannetje. Tijdens de Ite Republiek kende de karikatuur een aanzienlijke ontwikkeling in aantal en kwaliteit. Er waren veel geïllustreerde bladen « Gil Blas », « Le rire », « L'assiette au beurre », « La vie Parisienne », enz. De drukpers ontwikkelde zich en de tekening nam een belangrijke plaats in.

Grote kunstenaars zorgden voor de tekeningen. Enkele namen zoals: Abel Faivre, Poulbot, Nadar, Herman Paul, Albert Guillaume, Carleège, Gassier, Forain, Leandre, Willette, de frivole kunstenaar met de godvruchtige ziel, die een keer per jaar een beroemde mis liet lezen in Saint-Germain-l'Auxerrois voor de kunstenaars die in datzelfde jaar zouden sterven, Sem de karikaturist van de Parijse high society, die zijn slachtoffers meestal in profiel in denkbeeldige vertrekken plaatste, Steinlen, geboren in 1859 in Lausanne, die begon op het industriële vlak en die naar Montmartre kwam om daar te tekenen over de zwervers, de verliefden en de armen, Caran d'Ache, geboren Emmanuel Poiré, die als pseudoniem het woord gebruikte dat in het Russisch potlood betekent (nu ook een merk potloden) en die als eerste tekeningen zonder onderschriften bracht, Robida, die zijn karikaturen in het fantastische en in de science-fiction plaatste, André Gill, die zijn naam gaf aan een café, dat beroemd zou worden voor heel Montmartre omdat hij er een uithangbord voor tekende, waar een konijn op afgebeeld stond. Dat konijn werd al direct « Le Lapin à Gill » en nog later « Le Lapin agile ».

Een spiegel voor de mensen

In het begin van deze eeuw kende de karikatuur een grote vlucht. De speciale kunst werd meestal beoefend door de tegenstanders van een bepaald regime.

Natuurlijk moeten we ook spreken over Toulouse-Lautrec. Deze grote schilder overtrof met zijn hele genie de karikatuur. Toch is hij ook een knappe karikaturist. De mismaakte afstammeling van een beroemd geslacht met een kasteel buiten, bleef in Montmartre om in de cafés te kunnen leven bij zijn vrienden. Hij tekende alles wat onder zijn potlood kwam. Lang voor de reportage uitgevonden was, gaf hij een getrouw beeld van de jaren rond 1900.

En de karikatuur heeft zijn lange weg voortgezet. De strekking is iets veranderd. De oude naam is vervangen door een nieuwe: cartoon.

Een Amerikaan van Roemeense oorsprong, Saul Steinberg, oud-architect en oud-strijder in Duitsland en Japan, heeft met zijn vaak wrede en fantastisch opgezette tekeningen, gedurende de afgelopen twintig jaar, de kunst van de karikatuur vernieuwd en een hele generatie tekenaars beïnvloed.

Maar of de karikatuur nu belangrijke personen uitbeeldt of het dagelijkse leven in beeld brengt, het blijft de directe polsslagen van het leven.

Dichterlijk, komisch, sierlijk of verontrustend, de karikatuur blijft altijd een spiegel waarin een tijdperk zich bekijkt.

DE POULBOTS VAN POULBOT

Poulbot heeft iets heel moeilijk verwezenlijkt: van zijn eigen naam heeft hij in het Frans een zelfstandig naamwoord gemaakt. Hij heette namelijk Poulbot. Hij was geboren in 1879 op de heuvel van Montmartre. Als er tegenwoordig over de kinderen van Montmartre gesproken wordt, heeft men het over de « poulbots ». Poulbot was de oudste van zeven kinderen en de zoon van de directrice van een school. Geen wonder dus dat, als hij zin had om te tekenen, hij als model nam wat hij voor ogen had: kinderen. Hij was negentien jaar en begon zijn tekeningen een voor een te verkopen. Hij bleef op deze ongeorganiseerde manier doorwerken zonder er ook maar een idee van te hebben wat zijn werk waard was. Daardoor gebeurde het zelfs dat zijn vrienden-karikaturisten hem ervan beschuldigden onder de prijs te werken. De kinderen hebben hem rijk gemaakt. Poulbot is gestorven in 1925.

De Gaulle door Tim.

Erasmus,
door Holbein.

Dronkaards door Daumier.

DE ZAAK DREYFUS

In het begin van deze eeuw was de zaak Dreyfus een ware goudmijn voor karikaturisten. Dreyfus was een Franse officier, die in 1894 tot dwangarbeid veroordeeld werd omdat hij aan een buitenlandse spion een brief gegeven zou hebben waarin de zending van militaire documenten vermeld stond. Dit vonnis werd in 1906 geannuleerd. Dreyfus was een jood. Deze zaak vond enorm veel weerklank, want de voor- en tegenstanders van de zaak kwamen fel tegenover elkaar te staan. De karikaturisten maakten daar dankbaar gebruik van. Onze tekening, die de naam « De laatste kogels » draagt, brengt de verdedigers van Dreyfus in beeld. Het werk is van Forton.

Een (vreemd) peperbolletje in de TIBETTON

Vandaag zouden we onze Tibetton eigenlijk *Robaton* moeten noemen, want Tibet is deze keer namelijk in beeld gebracht door de broederlijke penseelstreken van zijn confrater Jean Roba, de geestelijke vader van Bollie en Billie. Voor dit dossier heeft hij welwillend zijn medewerking verleend.

Dit klinkt wat officieel, maar Roba heeft met veel genoegen aan ons verzoek om een karikatuur voor ons te verzorgen, voldaan. En dit document vormt een schitterende bekroning van dit nieuwe dossier uit je verzameling MAGAZINE 2000!

TIBET
gevangen in de ROBA-TON

TIBET

een machtige

TEE-SHIRT

met
de vermaarde
rakkers van
Milky Way

Milky Way heeft voor jullie, jongens en meisjes, een prachtige tee-shirt ontworpen met leuke, lollige figuren. Op dit shirt nemen jullie overal dikke Titou, snoezig Mieke, kleine Jojo en grote Loulou met je mee. En nu kunnen jullie spelen zonder bang te zijn dat je vuil wordt: jullie tee-shirt van Milky Way is in badstof en de kleuren veranderen niet in de was.

Kijk hier wat je zo gauw mogelijk moet doen:

1. De bestelbon hieronder invullen (vergeet vooral niet je maat aan te duiden). Als je meer bestelbons nodig hebt, dan kun je die krijgen in alle winkels die Milky Way verkopen.
2. Zend dan je bestelbon met 10 Milky Way verpakkingen (10 per tee-shirt die je bestelt) naar het volgende adres:
Milky Way - P. B. nr 4 - 1810 Wemmel
Enkele dagen later wordt je tee-shirt aan huis besteld door de postbode, tegen betaling van 75 F.
Opgelet: aanbod geldig tot 30 september 1971.

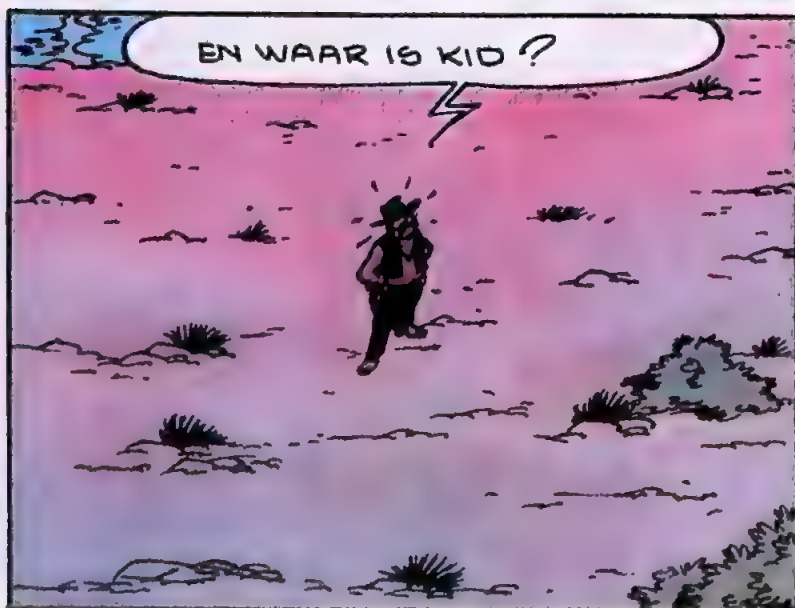
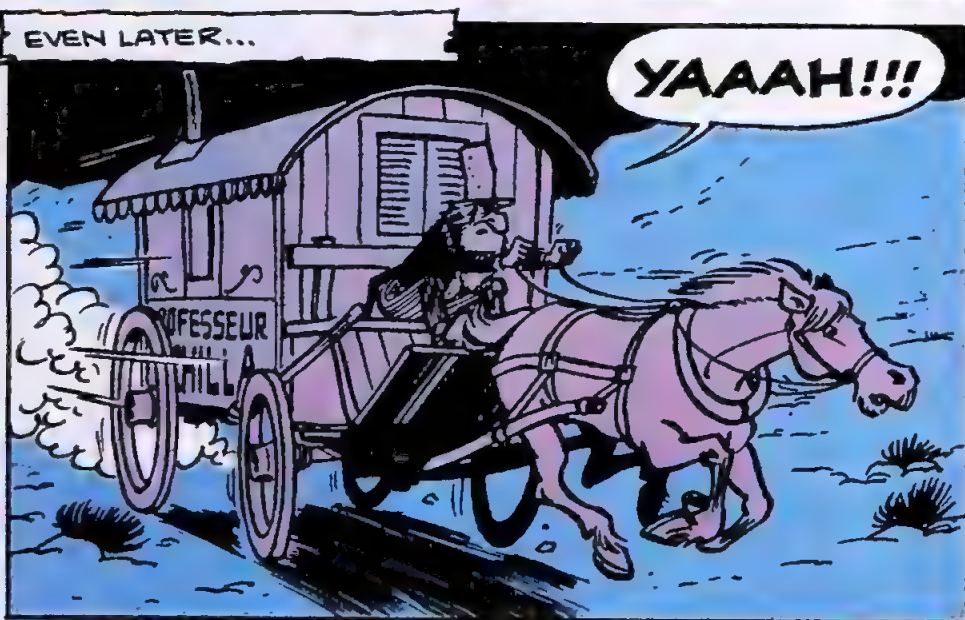
stilt de honger
MAAR BEDERFT DE EETLUST NIET

MASUS 4722

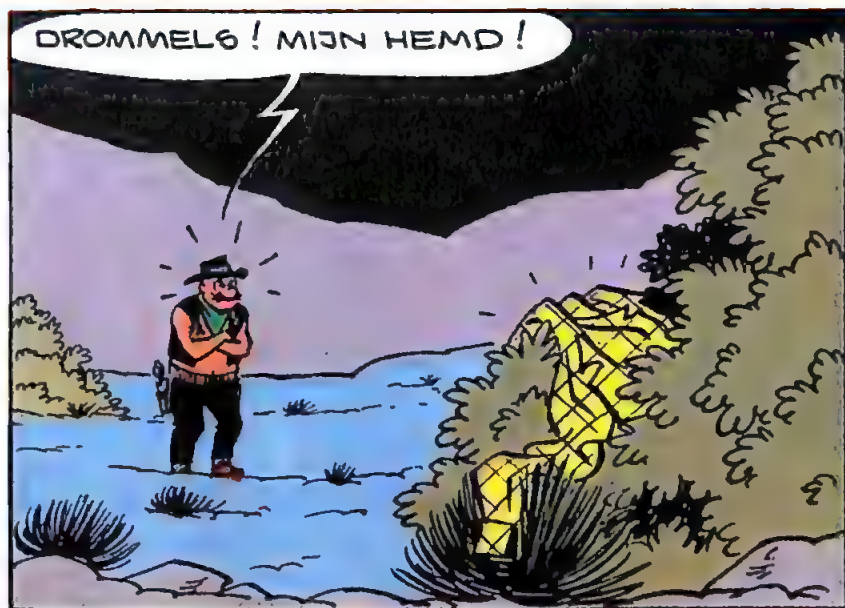
BESTELBON

Maak een kringetje rond de maat die je past:

Maat: 6jaar 8jaar 10jaar
Aantal:
Naam:
Adres:
Postnummer/Woonplaats:

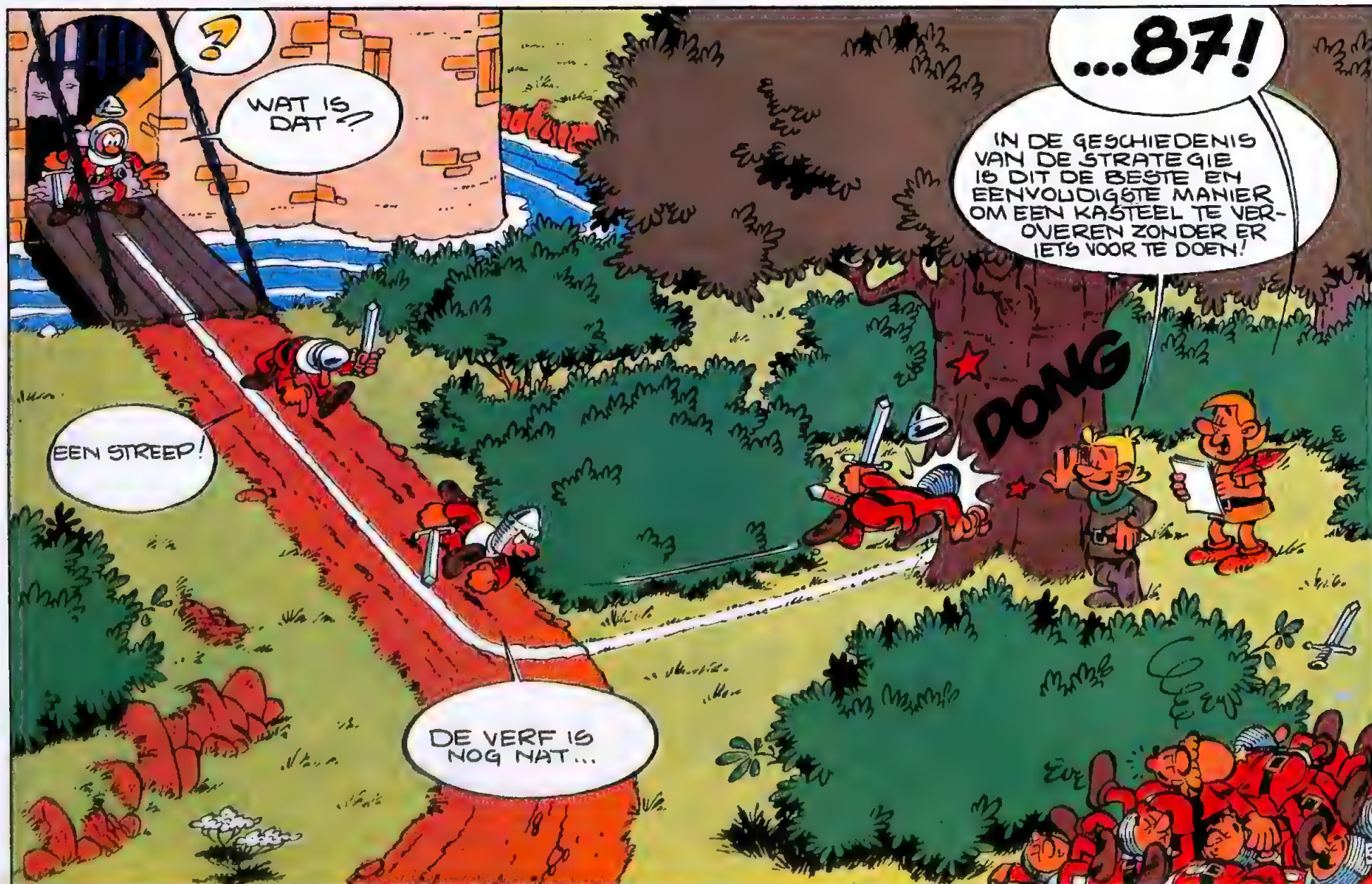
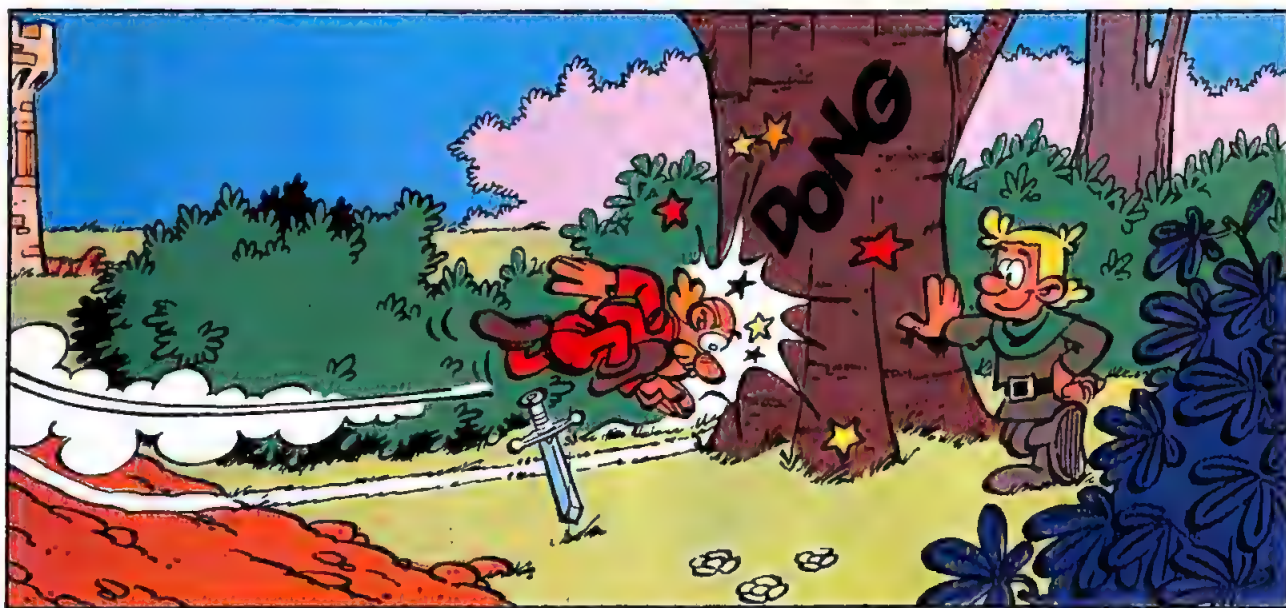
de ijzeren cowboy

ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

De nieuwe Barbie® met groeiend haar

Trek lichtjes aan de haarlokken en kijk... het prachtige haar van Barbie groeit... Je kan het kappen in alle stijlen: in lange vlechten, in een wrong, in krullen of golvende lokken. Je kunt er losse vlechten aan toe voegen die je in de doos vindt. Met Barbie-met-het-groeiende-haar kan je nu eens écht kapster spelen!

Ze is geweldig, m'n lieve nieuwe Barbie. Ze heeft haren die groeien als die van 'n echt meisje.

Dinsdag speelt Barbie tennis. Ik geef haar 'n mooie paardestaart. Heel eenvoudig: door Barbie horizontaal te houden kan het haar tot maximum lengte worden uitgetrokken.

Donderdag gaat Barbie de stad in naar de grote lente-mode show. Dan zet ik het haar in een prachtige wrong.

Vanavond gaat Barbie uit met haar vrienden. Ze gaat dansen. Wat zal ze 'n sukses hebben met haar weelderige lange haren!

Speel ook kapster met Barbie-met-de-groeiende-haren. Het haar kan op alle gewenste lengten worden uitgetrokken en keert vanzelf terug, wanneer je wilt.

INTRODUKTIE-AANBOD

375 275^F

Normale prijs

MATTEL

Mattel, de grootste ter wereld in speelgoed.

Je nieuwe Barbie ligt op je te wachten in je Mattel-speelgoedwinkel.

© 1971 Mattel Benelux

DYLAN STARK

ROMAN VAN PIERRE PELOT ILLUSTRATIES HERMANN

vaag. « Het doet er niet toe of je ze kent, » zoiets had Rios toch gezegd. Ze zouden hem in elk geval bewaken. Het moest dus om een zeer belangrijke zaak gaan. Dylan draaide en keerde het probleem, maar telkens kwam hij weer tot dezelfde conclusie. Veel was het niet, maar hij kon zich toch langzaam een beeld vormen van de zaak dat aardig met de waarheid overeen kwam. Maar hij moest een bewijs hebben. En dat bewijs kon hij vrij vlug krijgen op voorwaarde: ten eerste dat zijn bewaker zijn tong niet verloren had of dat hij binnen zeer afzienbare tijd vervangen zou worden door een

spraakzamer iemand — wat de eerste uren zeker niet het geval zou zijn — en ten tweede... doen alsof hij degene was waar ze hem voor aanzagen. Het was gevaarlijk. Maar het was beter dan nog vier en twintig uur in deze raadselachtige toestand te moeten leven.

Na dit besluit vloaide de woede weg uit de blikken van Dylan. Hij voelde zich minder bezwaard. Hij ging zelfs op het bed zitten om de stevigheid van de ketting te controleren. Daarna ging hij staan om het bed vervolgens iets op te lichten. Hij ging weer liggen

Zie vervolg blz. 42

HOOFDSTUK IV

De Mexicaan met het platte gezicht zat volkomen bewegingloos in zijn deken gehuld. Dylan begreep al gauw dat een gesprek met deze man even gemakkelijk was als met een cactusplant. Na enkele vergeefse pogingen om een gesprek te beginnen, vond Dylan het wel voldoende. De ketting, waarmee hij aan het voeteneinde van het bed vast zat, was tamelijk lang, zodat hij kon gaan liggen. Hij was razend, een doffe woede tegen Rios en de andere man, over het gebrek aan geld waardoor hij in Cuervo uit de trein gestapt was. Maar meer nog dan zijn woede kwelde hem een knagende nieuwsgierigheid. Een man, die plotseling midden in een eigenaardige situatie terecht komt, voelt voor alles de behoefte om zoveel mogelijk van die situatie te begrijpen.

Tot nu toe had hij voornamelijk begrepen dat hij niet voor de middag van de volgende dag uit dit vertrek zou komen. Tenminste, zoiets had Rios gezegd... Hij had geen enkele reden om aan zijn woorden te twijfelen. Er zou hem niets kwaads geschieden. Ze moesten hem daar bewaken. Ze hadden hem nodig voor een proces. Hij moest dus op de een of andere manier nuttig zijn voor dat proces. Hij moest iets duidelijk maken, maar vooral mocht hij niet beletten dat een ander bepaalde zaken openbaar zou maken. Want ze hielden hem duidelijk voor een ander. Maar waarom? Vanwege een bepaalde gelijkenis? Dat was nogal

DE VERGISSING

DYLAN STARK

Vervolg van blz. 39

onder het wakend oog van de cipier. De loop van het geweer was geen moment van hem af geweest. Er was een mogelijkheid om te ontsnappen. Hij hoefde het bed slechts op te tillen, waarna de ijzeren ring langs de poot naar beneden kon glijden. Maar in die tussentijd kon hij vier of vijf keer dood zijn, volgepompt met lood door de strenge bewaker.

Dylan vroeg zich af wie Feise en Molve waren. Feise moest wel een vreselijke schurk zijn als ze er zo op gebrand waren dat hij opgehangen zou worden. Hij hield niet zo van stadjes, waar de bevolking zo luid om moord en doodslag gilte als het een enkele man betrof. Maar dat hoorde bij de regels van het spel.

Na de grote hitte werd het weer wat levendiger op het pleintje van Cuervo.

* * *

De avond was langzaam over Cuervo gekomen. Een mooie avond met warme schaduwen en een koperkleurige hemel boven de Rio Pecos, in de verte. Tegen de avond was het weer druk geworden in de «Cantina». Een bontgekleurde menigte maakte een lawaai als bij een fiesta, zoals in alle Cantina's op deze wereld. Muziek, die voortkwam uit de donbuiken van de gitaren, geschreeuw, uitroepen, het getik van glazen tegen zink en aardewerk tegen steen of hout. Het was goed om te horen en zelfs goed om in te ademen, ondanks de dikke rook van de sigaren en de zware geuren van alcohol, tabak en zweet. Rios leunde op de toeg, in gezelschap van vijf mannen, die in uitstekende conditie leken te zijn, toen Book verscheen.

De man naast Rios waarschuwde hem door tegen zijn elleboog te stoten. Rios keerde zich om en keek recht in het gezicht van Book. Book was dronken. Zijn ogen stonden wat wazig. En voor de rest...

Book was altijd zo doortrokken van alcohol dat het niet meer te zien was of hij iets meer of minder vast op zijn benen stond dan anders. Hij stond daar rechtop, een glas, dat voor driekwart leeg was, in de hand. Er stond grote droefheid te lezen in zijn met bloed doorlopen ogen... Velen wisten of konden wel vermoeden waarom Book aan de drank geraakt was. Het was niet meer dan een excuus of misschien een verzachtende omstandigheid...

Book begon als eerste te spreken.

— Waar is hij? vroeg hij.

Zijn stem was helder en de woorden werden duidelijk gearticuleerd. Toch klonk er iets van moeheid in door.

— Hij is veilig, sheriff, zei Rios.

Hij lachte niet. Hij voelde zich ook niet beter of sterker. Hij wist alleen dat hij een man was en Book niet meer dan een wrak.

— En ben jij zo zeker van je zaak? ging Book bitter verder.

— Ik ben er zeker van, zei Rios. Feise heeft hard genoeg geschreeuwd dat hij Molve neer zou laten schieten, zelfs al moest hij er een huurmoordenaar voor laten komen.

— Dat heeft Feise inderdaad gezegd, beaamde Book. Hij knikte.

— Jullie zullen wel opgelucht adem halen als Feise eenmaal hangt, nietwaar.

Het leek een beetje spottend gezegd, maar zijn ogen lachten niet.

— Wij zijn hier niet gek op kerels van zijn soort, sheriff, zei Rios.

— Natuurlijk! beaamde de sheriff weer.

Het leek er op alsof hij niet goed meer wist wat hij zeggen moest of hoe hij het zeggen moest. Hij bleef daar maar staan met het glas in zijn hand.

— Luister, sheriff, hernam Rios opeens geërgerd. Er valt niets te zeggen over wat er gebeurd is. Morgen zal Molve hier komen voor het proces. En zijn beschuldiging zal de ander aan de galg brengen. Ik ben er zeker van dat die kerel hierheen gekomen is voor Molve, op bevel van Feise. We hebben hem voorlopig even opgeborgen, dat is alles. Morgen, als hij doorheeft dat het allemaal afgelopen is, zal hij wel praten. Ik ken dat soort kerels, sheriff.

— Hij had in de cel kunnen zitten, wierp Book tegen.

— Je hebt maar een cel, zei Rios. En daar zit Feise in.

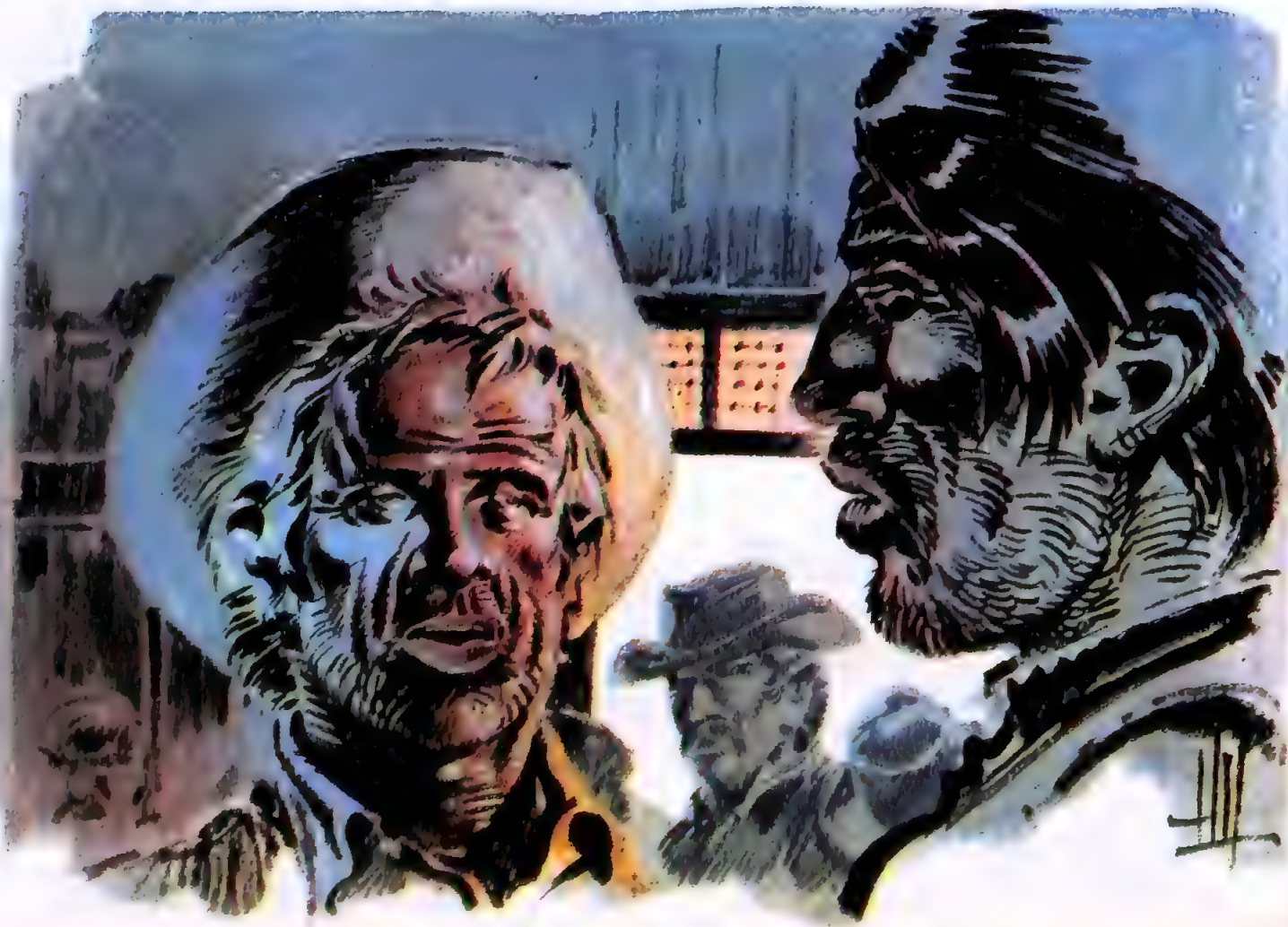
Book streek met zijn tong twee of drie keer over zijn gebarsten lippen.

— Je zou het erg vervelend vinden als Feise aan de galg zou ontkomen, hè, zei hij. Of als Molve morgen voor of na het proces neergeschoten wordt... Er veranderde iets in de ogen van Rios. Er veranderde ook iets in zijn gezicht.

— We zouden het erg vervelend vinden, zei hij, als je op die manier door blijft praten. En het zou ook erg vervelend voor jou zijn.

Zijn stem klonk erg vreemd toen hij deze woorden sprak.

wordt vervolgd

Blijf op een afstand en hou de paarden rustig. Vooral geen geluid! Begrepen?

Kijk!

DE BARBAREN!

Langs een rivier, die op sommige plaatsen erg breed is, is een lange rij karren te zien. Mannen, vrouwen, kinderen en dieren schudden zich uit na de regen. De krijgers hebben zich tussen de mensen bij de vuren, die slecht branden, gemengd...

Als we ze in de rug aanvallen, gaan we tegen de wind in. De dieren zullen ons dan niet verraden. De gedroomde gelegenheid!

En de meeste krijgers kunnen niet bij hun paarden komen, want die bevinden zich vooraan in de stoet...

We moeten een paar karren in brand steken om paniek te zaaien, maar niet te veel... Want die bevatten juist de huiden, het gedroogde vlees en vetten: goederen, die kostbaarder zijn dan goud... Ware rijkdom!

Een flitsende overval! Een snelle overwinning... en ik ben hier de baas!

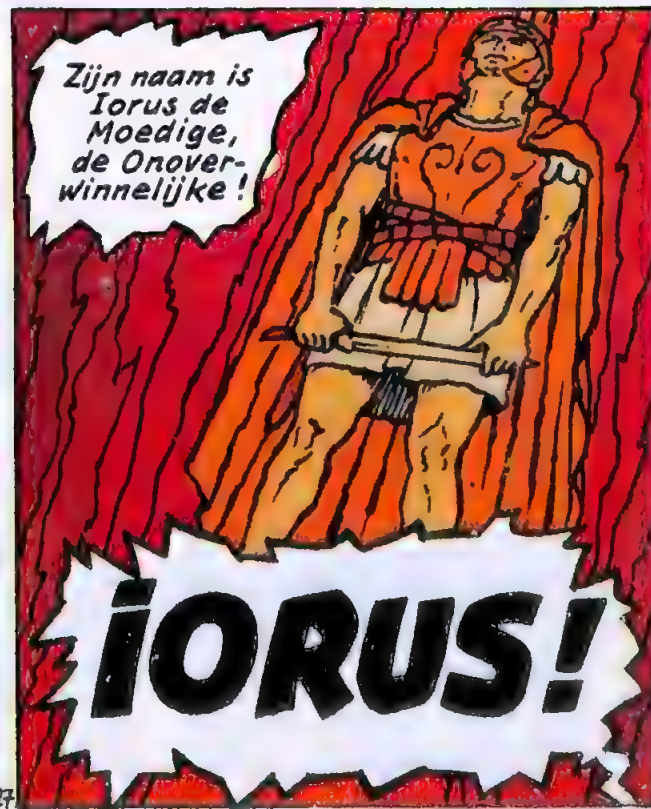
DE STERKSTE!

Wie is deze fantastische demon? Wie is deze verblindende ruiter? Wie is hij?

Hij heeft duizenden mijlen afgelegd, altijd gevreesd, maar geëerbiedigd, zijn roem verspreidt zich van gebied tot gebied... Hij is een knap strateeg ... en een moedig leider...

Zijn naam is Iorus de Moedige, de Onoverwinnelijke!

IORUS!

Luchtzicht van de pisten te Ladoux

Basaltine plaat

Landbouwproefbaan

HET MOON een fant

— Een band is en blijft een band! Een auto heeft vier wielen, dus ook vier banden en het is veilig een reserveband in je koffer te hebben. Daarmee is de kous af.

Op 't eerste gezicht is dit heel logisch. Geen speld tussen te wringen! De auto is een transportvoertuig om mensen snel en veilig van het ene punt naar het andere te brengen. Je hoort natuurlijk wel te denken aan olie en benzine, een wasbeurt af en toe en al de rest... Och, dat brengt de garagehouder wel in orde! Maar toch! Af en toe hoor je toch ook wel praten over de autobanden. Ik zou haast durven zeggen, dat er méér en méér over gepraat wordt. En terecht.

— Er zijn sneeuwbanden, zegt de man die zijn kerstvakantie in de bergen heeft doorgebracht, maar voor het gewone normale verkeer heb je ze toch niet nodig!

Dat gewone, normale verkeer. Daar zit de knoop nou juist! Vandaag de dag zou iedere automobilist horen te weten, dat **IEDERE WAGEN** zijn **EIGEN TYPE** banden behoeft! Autobanden die, hoe slecht het weer ook mag wezen, veilig blijven. Autobanden die de wa-

Basaltine plaat

Omloop met speciale baanbekleding

E VERHAAL VAN...

astische autoband!

gen aan de weg doen kleven... hoe slecht het wegdek ook is!

Nee, dat is geen luxe en ook geen theorie! Bij MICHELIN worden de banden op alle mogelijke manieren getest eer ze de automobilisten aangeboden worden.

Wat een autoband lijden kan...

Te Ladoux, op tien kilometer van Clermont-Ferrand heeft Michelin een proefterrein van 500 hectare en hier worden de autobanden getest door de beste en meest ervaren specialisten op dit gebied. De «kandidaat-autobanden» die hier komen, hebben hun theoretisch examen al achter de rug! Ze werden in het laboratorium al getest op degelijkheid, sterkte, adhesie, duur en noem maar op.

Hier komt dan de praktijk op de racebaan voor de snelheidsproeven, op speciale circuits voor sleet en remmen, over bulten en door kuilen om uit te maken hoe de banden reageren op de meest onmogelijke wegen. De geringste zwakheid wordt hier ontdekt. Voor «fragiele

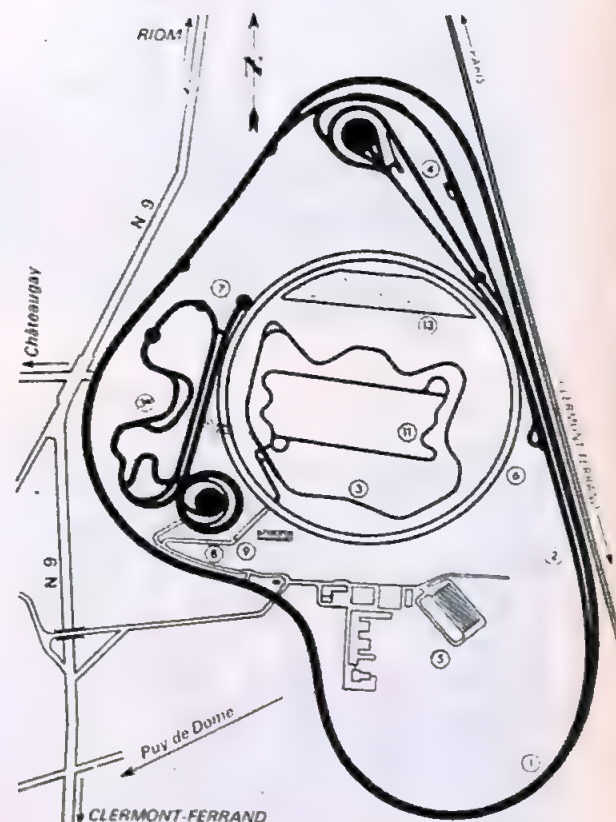
bandjes» is hier geen plaats. Wie de naam «MICHELIN» wil verdienen, moet bewijzen robuust en perfect te zijn!

Vijfhonderd machtige proefwagens staan hier klaar om de «jonge» banden te testen: gewone automobielen, zware vrachtwagens, landbouwtractoren of wagens voor wegenbouw. De proefrijders scheuren over de circuits, laten hun wagen slippen, stoppen brutaal, starten weer bliksemsnel en doen de banden huilen en gieren in de bochten...

De driehonderdvijftig technici van het Centrum zijn ontzettend streng en slechts de allerbeste banden, de «helden» die heelhuids uit al die testen te voorschijn komen, krijgen de zo begeerde naam MICHELIN! De banden die na al die proeven tip-top in orde zijn, behoren tot de «elite». De banden waar ergens iets aan hapert, gaan opnieuw naar het laboratorium om de nodige verbeteringen te ondergaan. En dan zijn er ook de banden die, volgens de mening van de technici, niet stevig of niet veilig genoeg zijn. Zij worden nooit in de handel gebracht.

De MICHELIN-banden die jij kunt verkrijgen, zijn dus de banden die met glans door de harde school van Ladoux zijn gekomen. Ze zijn perfect en hebben de naam MICHELIN dubbel en dwars verdiend. De automobilist die rijdt met MICHELIN-banden, weet dat die banden OERDEGELIJK en VEILIG zijn en hij er LANG mee kan rijden. DEGELIJK, VEILIG, ONVERWOESTBAAR! En dit zijn geen smoesjes! Met MICHELIN-banden is het veilig rijden!

PUBLI-REPORTAGE

1. Buitenste omloop (snelheidsring)
2. Omloop (lanceerbaan)
3. Uithoudingsomloop voor speciale gebruiksvoorwaarden
- 3bis. Omloop om de handelbaarheid te testen
4. Studieproefbaan
5. Proefbaan voor wegenbouw
6. Grote ring («snelheids»-proefbaan voor wegenbouw)
7. Proefbaan voor wegvastheid
8. Ring voor de slijptesten
9. Basaltine plaat (slippen)
11. Omloop voor landbouwtractoren
12. Landbouwproefbaan
13. Landbouwterrein

Buitenste omloop (snelheidsring)

Testbaan voor wegenbouw

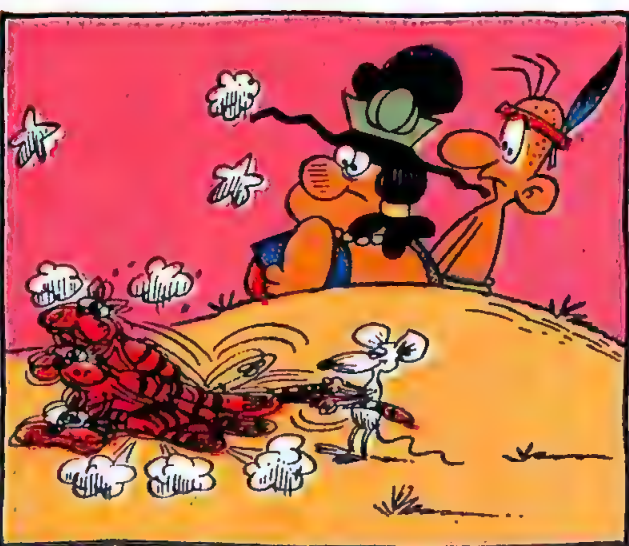
Testbaan
voor
wegenbouw.

RODDOOG

GORDON BESS

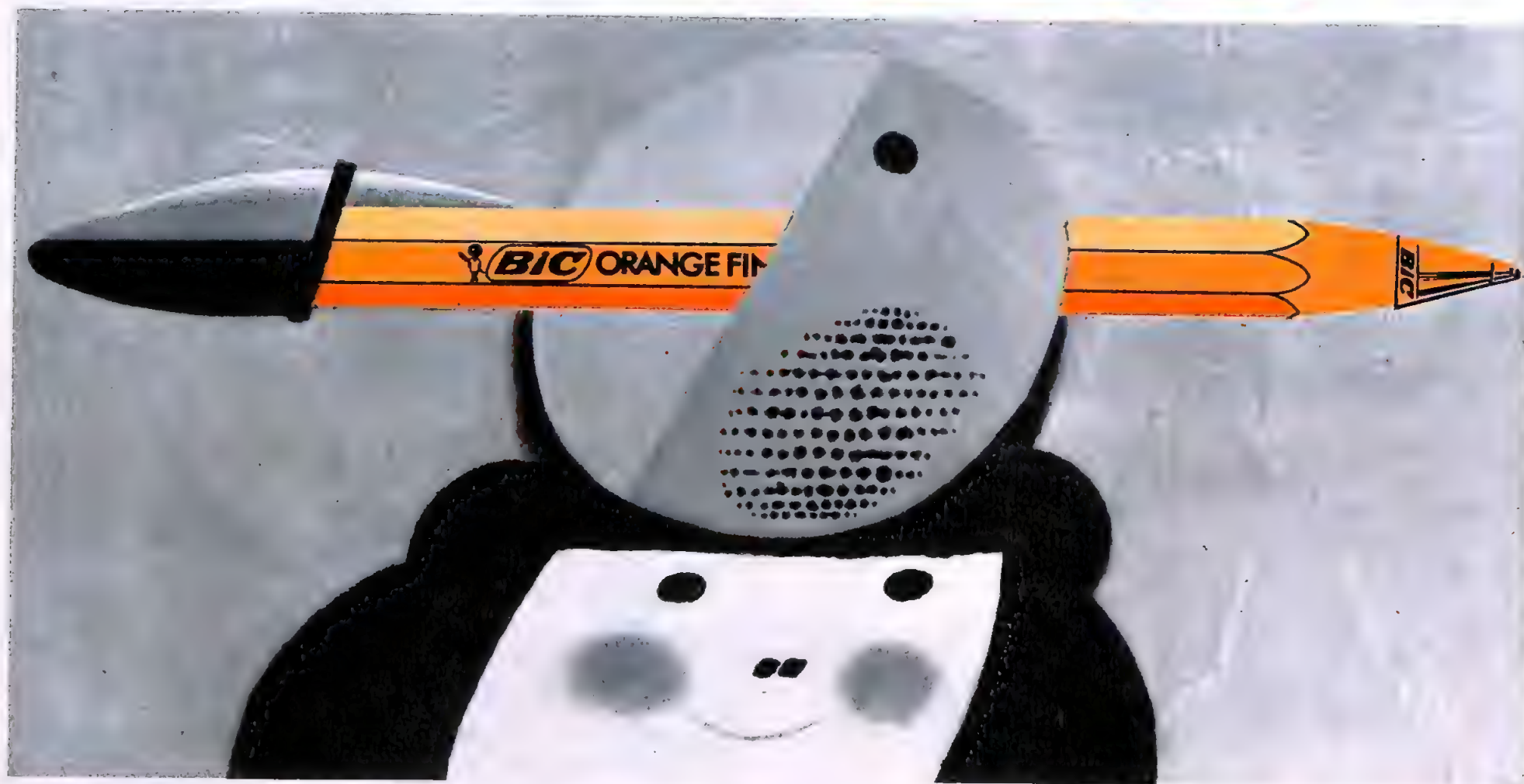
© King Features Syndicate, Inc., 1970. World rights reserved.

BIC ORANJE 4,50F

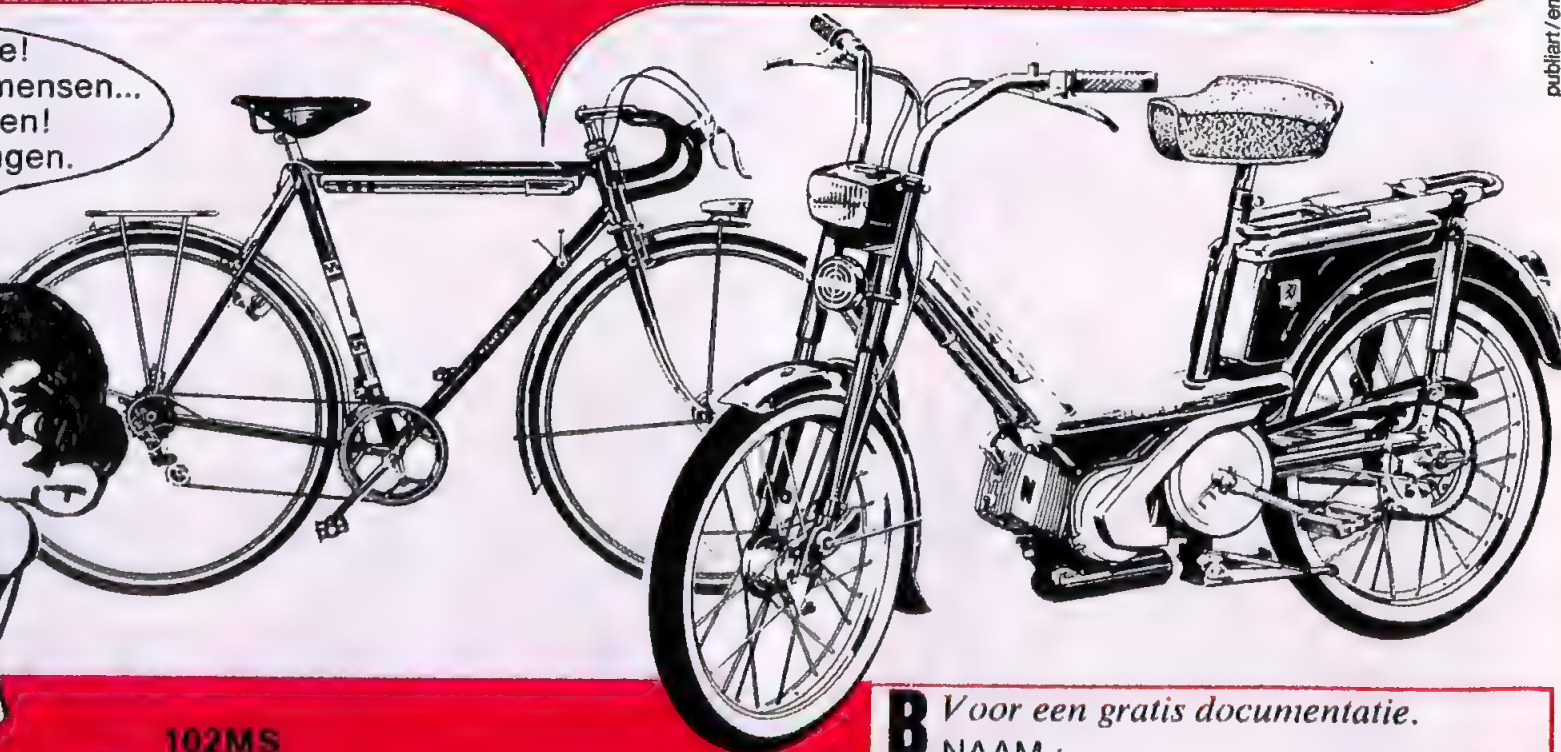

dechy

Levensvreugde! Het genot te rijden met **PEUGEOT!**

PX8 Een raspaardje!
De fiets van alle sportieve mensen...
en ook van alle anderen!
Roestvrij - 10 versnellingen.

102MS
Een brommer met pit...
maar zo veilig als een fiets!

Ets. VANDERHULST - 1302 DION VALMONT.

Voor een gratis documentatie.

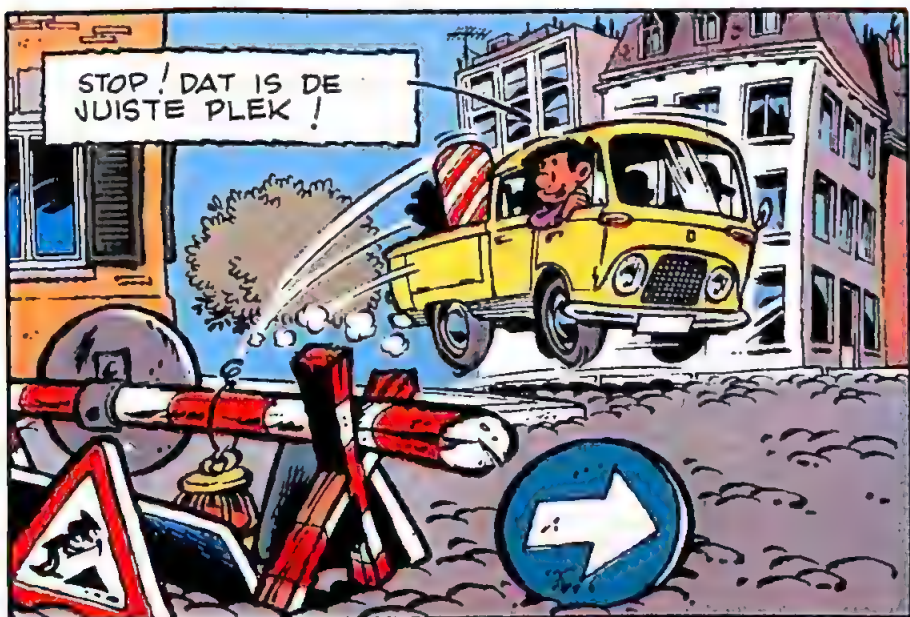
NAAM :

Voornaam : Leeftijd :

Volledig adres :

BON

publiart/ernad

de wilde heersers

een fantastische verzameling kleurenfoto's

Ontdek de betovering van de ongerepte natuur, verzamel foto's van dieren die in hun natuurlijke omgeving op de gevoelige plaat werden vastgelegd. De wilde heersers! En deze fascinerende zelfklevende kleurenfoto's worden door Esso verdeeld! Bovendien biedt Esso je een prachtalbum aan waarin je ze gemakkelijk kunt bewaren. Iedere foto krijgt een genummerd plaatsje in dit album, elk dier wordt je voorgesteld in een boeiende tekst van Heinz Sielmann, die tevens op een pakkende wijze zijn herinneringen over zijn ontdekkingsreizen verteld.

Een klein woordje nog: de foto's worden gratis overhandigd telkens als een automobilist bij een Esso station stopt. Vertel het vlug aan je ouders!

Je prachtig verzamelalbum (80 blz. - slechts 50 F)

Een werk van uitzonderlijk belang, verteld door Heinz Sielmann, vörser en cineast van wilde dieren, schrijver en auteur van een reeks TV-uitzendingen en films, waaronder "De Vrijheren van het Woud".

DE VEROVERING VAN MEXICO

DEZE GUERRERO, EEN OVERLEVEND VAN EEN SCHEEPS-RAMP, IS IN HAN-DEN GEVALLEN VAN EEN MAYA-STAM. TERNAUWERNODD IS HIJ ONTSNAPT AAN EEN MENSEN-OFFER. NU IS HIJ DE RAADSMAN VAN EEN MAYA-KONING GEWORDEN EN HIJ HEEFT HEM EEN OVERWINNING BEZORGD. (*)

LUISTER, MAYA'S. DEZE MANNEN ZIJN HEBZUCH-TIGE AVONTURIERS EN MEEDOGENLOZE MOORDENAARS...

ZE MOETEN VOLKOMEN GENADELOOS TERUG-GESELAGEN WORDEN !

VERBRANDT HUN SCHEPEN !

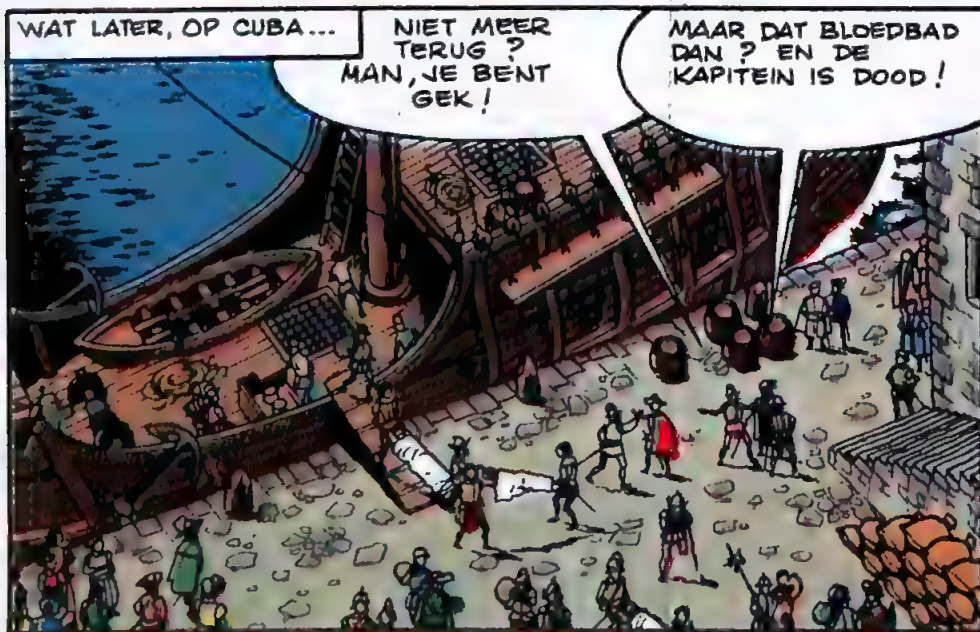
ONTNEEM ZE DE MOED OM ONGELUK EN ANAR-CHIE IN DEZE VRE-DIGE WERELD TE KOMEN BRENGEN ZOALS ZE OVERAL OP DE EILANDEN GEDAAN HEBBEN !

WAT LATER, OP CUBA...

NIET MEER TERUG ? MAN, JE BENT GEK !

MAAR DAT BLOEDBAD DAN ? EN DE KAPITEIN IS DOOD !

CORDOBA ? WAT IS CORDOBA NOU VERGELEKEN DAARBIJ ?

OH, LAAT, EENS ZIEN !

HA HA HA !

CUBA KOMT IN DE BAN VAN DE GOUDKOORTS INDIANEN BEDEKT MET GOUD !

PRACHTIGE PALEIZEN !

WE MOETEN TERUG !

RUST ANDERE SCHEPEN UIT !

WREEK DE DODEN !

WEG MET DIE WILDEN !

DIE HEIDENEN !

STUUR TROEPEN !

(*) DEZE ZELFDE GUERRERO ZAL OMKOMEN TIJDENS DE STRID OM DE VRIJHEID VAN YUCATAN ALS DE SPANJAARDEN, NA DE VEROVERING VAN MEXICO, VERDER TREKKEN NAAR HET LAND VAN DE MAYA'S

EN ZO SCHEPEN 240 MAN ZICH IN VOOR YUCATAN.
JUAN DE GRIJALVA HEEFT DE LEIDING.

IN APRIL 1518 VERLATEN DE SCHEPEN CUBA...

NA EEN VOORSPEDIGE TOCHT BEREIKEN ZE
CHAMPOTON...

OP DATZELFDE OGENBLIK ZAAIEN DE KANONNEN DOOD EN VERDERF OP HET STRAND...

wordt vervolgd

Liliane en Fred Funcken brengen hun grote PUZZLEPOSTER in acht delen en vertellen alle bijzonderheden over deze «verfilmde» veldslag...

Poolse infanterie

De huurknechten

DE SLAG BIJ TANNENBERG

(V)

Voorspel

In onze vorige uitleg hebben wij de legers achtergelaten tussen Grünwald en Tannenberg op de ochtend van de 15e juli 1410. De Litouws-Poolse legers hadden hun stellingen bij het krieken van de dag ingenomen, na een regenachtige en stormachtige nacht, die erg zwaar geweest was. Na een met bomen en struiken begroeid gebied doorgetrokken te zijn, hielden de Polen halt aan de rand van een uitgestrekte grasvlakte, die in noord-westelijke richting zacht omhoog liep. De Litouwers waren rechts van hen opgetrokken, van hun bondgenoten gescheiden door een dicht eikenbos. De twee legers namen hun stellingen in langs de bosrand, naar het westen gericht en tussen de twee dorpen.

Krijgsraad

De tent van Jagellon, de aanvoerder, was nog maar net opgericht toen verkenners kwamen berichten dat de Duitse banieren naderden.

De in allerijl bijeen geroepen raad en de overste van de Litouwse legers, Vitautas, een buitengewoon knap strateeg, wezen erop dat het gekozen terrein zich uitstekend leende voor de Litouws-Poolse strijdmethodes en heel slecht voor de aanvallen van de ruitery van de Duitsers.

De hinderlaag

De stellingen van Vitautas werden met algemene stemmen goedgekeurd en de groothertog verdeelde zijn leger over drie rijen, er zorg voor dragend de twee laatste rijen in het struikgewas te verbergen. De enige uitzondering hierbij vormde de Litouws-Tataarse ruitery, die uiterst rechts opgesteld werd en niet verborgen kon worden door de vorming van het terrein.

De trots van de Duitsers

De stellingen waren nog maar nauwelijks ingenomen of het trotse leger van de vijand werd op de heuvel zichtbaar.

Boven op de zacht glooiende grasvlakte konden de Duitse ridders zien wat een schijnbaar armoedig leger-tje Jagellon daar beneden had staan.

De Duitsers waren zo overtuigd van hun eigen overwicht dat ze, voor één keer, een van hun belangrijkste regels veronachtzaamden, namelijk het uitzenden van groepen verkenners. Ze hadden dus geen idee van de

ware sterkte van de tegenstander en dat zouden ze heel duur moeten betalen.

Bovendien hadden de Duitsers, in hun verlangen om deze naar hun mening uitstekende stelling te veroveren, hun paarden en voetvolk uitgeput door een geforceerde mars van meer dan tien kilometer. In slagorde opgesteld boven aan de heuveltop, zonder dat de vijand ook maar iets gedaan had om dat te verhinderen, was het Duitse leger volledig overtuigd van de ondeskundigheid van de legerleiding van de tegenstander en het gebrek aan strijd lust van de troepen.

Twaalf uur... Een stralende zon had de wolken van die ochtend verdreven en schitterde oogverblindend op de kurassen en helmen van de Duitsers, die ongeduldig begonnen te worden, terwijl de tegenstander aan de overzijde helemaal geen zin scheen te hebben om zich op het tussenliggende open veld te wagen.

Het ongeduld veranderde al gauw in ongerustheid. Zouden die «heidenen» een gevecht weigeren? De legerleiding van de Orde kwam in spoedvergadering bijeen.

De Duitse uitdaging

Er bleef volgens de regels van die tijd nog maar één enkele oplossing over: de uitdaging!

Twee herauten werden naar de koning van Polen gezonden. Zij droegen twee lange, blanke zwaarden, waardoor elke andere, eervolle uitweg voor Jagellon onmogelijk werd gemaakt. Hij moest het gevecht aanvaarden. De Duitse legers trokken enkele honderden meters terug om de tegenstander wat meer ruimte te geven.

Jagellon, die tot het laatste ogenblik gehoopt had een regeling te kunnen treffen, moest met de dood in zijn schoenen besluiten tot het gevecht over te gaan.

De opvliegende Vitautas was al teruggegaan naar zijn troepen en had besloten de aanval in te zetten met opeenvolgende groepen, te beginnen met de rechtervleugel.

Het uur U

Drie uur die middag. Een lichte bries stak op toen de trompetten de eerste aanvalssignalen meldden. De Litouws-Poolse troepen hieven gezamenlijk het «Maria, Moeder van God» aan, de oudste nationale hymne in Europa.

**77 verschillende
zelfklevende stickers
nu bij Cécémel**

Wenst U bovenstaande sticker te ontvangen, knip hem
van uit en zend hem samen met een Nutricia-merkje
(uit het Cécémel-etiket) en 1 postzegel van 3,50 F voor
de kosten, naar NUTRICIA - 2680 BORNEM.

Cécémel

NUTRICIA

Op al deze
kwaliteitsproducten
vindt U de

KUIFJE'S BON...

VRAAG ZE DAAROM ALTIJD AAN JE MAMA!

PAREIN CHOCO AS biscuits
Beschuiten
en geroosterd brood **PAQUOT**
Koffie **CLE D'OR**
Chocolade en Sugus **SUCHARD**
SUCHARD Express
en **SUCHARD** Nut
DE LOMBARD UITGAVEN
Weekbladen **KUIFJE**
en **ONS VOLKSKE**
Deegwaren **TOSELLI**
Waspoeder **SOLEIL**
Toiletzeep **SUNLIGHT** Super
Melkprodukten **NOSTA**
Siropen **PROSMANS**,
PRINCE DE LIEGE

Om de eerste van z'n klas te worden volstaat het niet de
beste te zijn in geschiedenis, aardrijkskunde of wiskunde.
Je moet ook gespied zijn!

Dat kun je snel worden — evenals je broers en zusters
— door elke dag **STRONG** te gebruiken. Het is het meest
verkochte mini-turnapparaat in België. Het is ideaal voor
de hele familie. Ook je ouders zullen er een voor zichzelf
willen! Want dit apparaat doet de 520 spieren van het lichaam
bewegen. Oefen er regelmatig mee en je bent nooit ziekelijk,
je bent goed ontwikkeld, houdt je flink recht, je bent de sterk-
ste tijdens de speeltijd en... je wordt benijd door al je vrienden.
Het is wél verdiend, dat **STRONG** de gouden medaille verover-
de op het Uitindersalon van Brussel.

Wil je alles weten over **STRONG**, en tevens gratis een kleuren-
folder ontvangen, stuur ons dan vlug onderstaande bon terug.

Of neem je ouders mee naar een
van de winkels die op deze lijst
staan.

STRONG

**gratis
bon :**

Stuur mij gratis per omgaande, de documentatie
die **STRONG** toont op natuurlijke grootte en die
me in kleur uitlegt welke de voordelen zijn wan-
neer jongeren van 7 tot 77 jaar 'm gebruiken.
Ik voeg 2 postzegels bij van 3,50 fr. voor verzend-
kosten onder gesloten omslag.

Naam :

Adres :

Postnummer - Woonplaats :

DYNAM-BELGIE
J. B. Vandercammenstraat, 6 - 1160 Brussel

LIJST DER OFFICIELE VERDELERS.

DIRK MARTENS , Lange Zoutstraat, 29-33 9300 Aalst - T. 053/240.60	VAN SCHELLE Sports , Stormstraat, 24 1000 Brussel - T. 02/18.41.25
BRAINE Sports , Frankrijkplein, 41 2000 Antwerpen - T. 03/32.47.63	VAN SCHELLE Sports , Koninggalerij, 1 en 3 1000 Brussel - T. 02/12.11.88
VAN SCHELLE Sports , Meir, 71 2000 Antwerpen - T. 03/32.44.55	VAN SCHELLE Sports , Charloisestwg, 3 (Stefanplein) 1060 Brussel - T. 02/38.11.77
DEL SPORTS , Kerkstraat, 16 8580 Avelgem - T. 056/647.83	PHARMABRUX , Luxemburgstraat, 42 1040 Brussel - T. 02/11.04.34
GILBERT Sports , Molenstraat, 7 8370 Blankenberghe - T. 050/43449	SPORT PLEIN AIR , Waverseesteenweg, 34 1050 Brussel - T. 02/12.28.15
STAELENS Sports , Kerkstraat, 137 8370 Blankenberghe - T. 050/41026	HONHON Sports , Aisemborgseesteenweg, 648 1180 Brussel - T. 02/43.77.97
CATTYSE Sport , Academiestraat, 12 8000 Brugge - T. 050/333.02	DEL SPORTS , Kerkstraat, 7 9740 Gavere - T. 09/75.14.92
DE WALLENS Sports , Bergstraat, 38-40 1000 Brussel - T. 02/12.40.05	POL de SCHAMPELAERE , Bennesteeg, 20 9000 Gent - T. 09/25.35.24
DISY Sports , Louisalaan, 162-164 1050 Brussel - T. 02/48.64.78	VERLOOVE Sport , Lange Munt, 16 9000 Gent - T. 09/25.16.11
MILRAIN , Wolvengracht, 51 1000 Brussel - T. 02/17.91.77	DEL SPORTS , Stationstraat, 63 8790 Waregem - T. 056/630.29

tydelpap

Knip niets uit ! Onze PUZZLEPOSTERS kunnen naar eigen keus blad voor blad samengesteld worden, maar je kunt dit weekblad ook intact laten ! Maak je keus pas als je de puzzleposter helemaal compleet hebt !

WORDT VERVOLGD !

PUZZLEPOSTER TANNENBERG DEEL 5

Verzamel onze
PUZZLEPOSTERS !